Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 151 (8141). ● 10 август, 1983 йил ● ЧОРШАНБА ● Баҳоси 3 тийин

МУРОЖААТГА ЖАВОБАН

Область қишлоқ хўжалик ходимлари кенгаши қатнашчиларининг Тошкент области барча меҳнаткашларига Мурожаати коллективимиз аъзоларини ҳам бениҳоя руҳлантирди. Биз ҳам мурожаатга жавобан ҳозирги дамларни зарбдор иш кунлари деб эълон қилганмиз. Барча резерв ва имкониятларимизни ишга солиб, ғўза парваришини намунали ўтказишга, 15 августга қадар ҳар бир туп ғўзада кам деганда 10—12 тадан кўсак тўплашга астойдил курашяпмиз.

Бўлимимиз Бекобод районидаги янги ўзлаштирилган қўриқ ерларда жойлашган. Лекин шундай бўлишига қарамай коллективимиз аъзолари бу йил мавжуд 430 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан пландаги 28,5 центнер ўрнига 40 центнердан «оқ олтин» етиштиришга бел боғлашган.

Бўлимимизда етти бригада бор. Барча бригадаларда меҳнат қилаётган сувчилар, механизаторлар ва ишчиларнинг баҳамжиҳатлиги туфайли шу кунгача ғўза қатор оралари олти марта сифатли культивация қилинди, маданий ва минерал ўғитлар билан етарлича озиқлантирилди. Бу ишларда айниқса, Эргаш Омонов, Эргаш Жиянов, Ҳамдам Холмирзаев, Турон Мақсудов, Мухтор Муҳаммадалиев каби сувчилар, Аҳадқул Усмонов, Сулаймонқул Имомов каби механизаторларнинг улушлари катта бўлмоқда.

Бўлимимизда йиғим-теримга ҳам пухта ҳозирлик кўрилмоқда. Барча машина ва механизмлар тайёр ҳолга келтирилган. Шунингдек, дефолиацияни қисқа муддатда сифатли ўтказиш чора-тадбирлари ҳам кўриб қўйилди.

С. МАҲКАМОВ,
Бекобод районидаги «Ленинград» совхози бўлим бошқарувчиси.

МЕҲНАТГА ОНГЛИ МУНОСАБАТ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлаш борасидаги ишларни кучайтириш тўғрисидаги қарори барча совет кишилари қатори областимиз меҳнаткашлари ғайратига-ғайрат қўшиб, юксак ишчанлик кайфиятини бахш этмоқда. Жойларда бўлаётган йиғилишларда ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш, юксак талабчанлик, ҳар қандай нуқсонлар ва камчиликларга нисбатан муросасизлик муҳитини яратиш ҳақида конкрет тадбирлар кўрилмоқда.

ҲАММАМИЗГА ТААЛЛУҚЛИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлашга доир ишларни кучайтириш тўғрисида»ги қарорини барча совет кишилари қатори трестимиз бунёдкорлари ҳам тўла қўллаб-қувватламоқдалар. Бу қарорда белгиланган тадбирлар, шубҳасиз, барча ишлаб чиқариш коллективларида меҳнат интизомини янада мустаҳкамлашга олиб келади.

Трестимиз коллективи республикамиз пойтахти Тошкент жамолини очишга муносиб ҳисса қўшиб келмоқда. Биз кўплаб турар-жойлар, маданий-маиший муассасалар бунёд этмоқдамиз. Бунёдкорлик ишимиз билан совет кишиларининг турмуш шароитларини яхшилашга муносиб ҳисса қўшаётганлигимиздан бениҳоя фахрланамиз. Коллективимиз ҳам анча барқарор бўлиб қолди. Лекин бу ишчи кучи қўнимсизлиги, ишга кечикиб келиш ва барвақт кетиб қолиш, прогулчилик каби салбий воқеалар тамомила барҳам топди, деган гап эмас. Бундай воқеалар ҳали ҳам содир бўлиб турипти. Янги қарор интизомни бузувчи шахсларга нисбатан актив таъсир қилишни янада кучайтириш имконини беради.

Э. ВИННИКОВ,
153-қурилиш тресли сувоқчилар бригадаси бошлиғи.

ДАҚИҚАЛАР ҚАДРИ

«Социалистик меҳнат интизоми, — дейилади КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Социалистик меҳнат интизомини мустаҳкамлашга доир ишларини кучайтириш тўғрисидаги» қарорида, — **ички меҳнат тартиби қоидаларига қатъий риоя қилишдангина иборат бўлиб қолмай, шу билан бирга ўз ишига нисбатан онгли, ижодий муносабатда бўлишдан, ишнинг юксак сифатини таъминлашдан, иш вақтидан унумли фойдаланишдан ҳам иборатдир.**

Бу — ҳар биримизнинг, шу жумладан, биз пахтакорларнинг ҳам дилимиздаги гаплардир. Агарда вақтдан унумли фойдаланмаганимизда, шароитга қараб иш олиб бормаганимизда эди бу йилги шароитда мўл ҳосил етиштириш мумкин бўлмас эди.

Биз Оққўрғон совхози тажрибакорлари, мутахассислар билан бамаслаҳат иш юритиб, энг аввало экишни маромида ўтказиб, гектарларда белгиланган миқдорда кўчат сақлаб қолишга эришдик. Механизаторларимиз, сувчиларимиз ўз бурчларига сидқидилдан муносабатда бўлдилар. Натижада ҳозиргача ғўза етти марта культивациядан чиқарилди. Уч марта тўйдириб озиқлантирилди, қондириб суғорилди. Бу тадбирларни амалга оширишда энг аввало ишнинг сифатига эътибор бермоқдамиз. Зотан, Тошкент технологиясининг муҳим талабларидан бири ҳам шудир. Мўл, эртаги, сифатли пахта етиштириш учун барча имкониятларни ишга солмоқдамиз. Ҳозирги кунда ҳар туп ғўзамизда 8—10 тадан кўсак бор. Биз парвариш ишларини қизғин давом эттириб бу кўсаклар сонини 15—16 тага етказамиз. Ана шунда гектаридан 50 центнердан ҳосил йиғиб олиш учун замин яратган бўламиз.

Уюшқоқлик, юксак интизом, меҳнатга онгли муносабат, ҳар бир дақиқанинг қадрига етиш — сўзимизнинг уддасидан чиқиш учун кафолот бўла олади.

С. ХУШМУРОДОВ.
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор.

ҚЎНИМСИЗЛИК КАМАЯДИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети ва ВЦСПСнинг «Меҳнат интизомини мустаҳкамлаш юзасидан қўшимча тадбирлар тўғрисида»»ги қарори кадрлар қўнимсизлигини қисқартиришда муҳим роль ўйнайди. Жумладан олий, ўрта махсус ўқув юртлари ва ҳунар-техника билим юртларининг битирувчилари билан ишлаш, улардан фойдаланишни яхшилаш алоҳида тилга олинганлиги айниқса катта аҳамиятга моликдир

Бизда ҳам бирон-бир мутахассисликни эгаллаб, қишлоққа қайтгач турли сабаблар билан маълум муддат ишга кирмай юрган ёшлар учраб туради. Улар кўпинча йўлланма берилган завод, фабрикага эмас, кам меҳнат, «сердаромад» жойларни мўлжаллайдилар. Демак, битирувчиларнинг кўрсатилган корхоналарга ишга жойлаштиришни назорат қилиш ҳам асосий вазифалардан биридир.

Айнан юқорида тилга олинган, ўз ихтисослиги бўйича ишга жойлашмаган йигит-қизлар касб-корларини ҳам тез-тез ўзгартиришга мойил бўлишади. Энди улар жазосиз қолмайдилар.

М. ШОҚУРБОНОВ,
Чиноз районидаги Олмазор посёлка Совети ижроия комитетининг раиси.

ҚАДРЛИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МЕҲНАТКАШЛАРИ!

● МУСОБАҚАНИ АВЖ ОЛДИРИНГ, МЕҲНАТ ИНТИЗОМИНИ МУСТАҲКАМЛАНГ.

● ИЛҒОРЛАРДАН ЎРНАК ОЛИНГ. Бу йил областимизда 14 минг гектар майдондаги маккажўхори силос учун ўстирилди. Айни кунларда 230—250 гектар ердаги маккажўхори ўрилиб, силос бостирилмоқда. Бу ишда 435 комбайн қатнашмоқда. Коммунистик, Пискент, Оққўрғон районлари силос учун маккажўхори ўришда олдинда бормоқдалар.

● Тошкент, Калинин, Паркент, Бўстонлиқ районлари ХЎЖАЛИК РАҲБАРЛАРИ, МУТАХАССИСЛАРИ, АГРОСАНОАТ БИРЛАШМАЛАРИ ХОДИМЛАРИ сусткашликка барҳам бериш учун зарур чора ва тадбирларни кўринг.

● ОЗУҚА ЗАПАСИ КЎПАЙСИН. Бу йил областимиз бўйича 800 минг тонна дағал хашак жамғарилиши керак. Ҳозиргача жамғарилган хашак 630 минг тоннага яқинлашиб қолди. Калинин, Ўрта Чирчиқ, Бекобод районлари хашак жамғаришда пешқадамлик қилмоқдалар. Ғалаба райони қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари, нега фурсатни бой бераяпсиз. Бу районда ҳозиргача ўтган йилнинг шу вақтидагига нисбатан 1,5 минг тонна кам ем-хашак жамғарилганлигини қандай баҳолаш керак?

● Мутахассисларнинг аниқлашича. Оҳангарон, айниқса, Оққўрғон, Тошкент районларида жамғарилаётган хашакнинг сифати талаб даражасида эмас.

● Агросаноат бирлашмалари диққатига: ҳозир боғ-роғларда ғарқ пишиқчилик. Мева-сабзавот ҳосилини сира нобуд қилмай ўз вақтида шаҳарликлар дастурхонига, корхоналар ишчи коллективларига етказиб беришни ташкил этинг.

● АЗАМАТ ПАХТАКОРЛАР! Ҳосилга ҳосил қўшишда ҳар кун, ҳар соат ғанимат. Ҳар бир хўжаликда чеканкани табақалаштириб ўтказинг. Ғўза парваришини давом эттириш билан бирга йиғим-теримга ҳам тайёргарлик кўринг. Ҳозир ғўзани қондириб, меъёрида суғоришга алоҳида эътибор беринг. Ҳашаротга олдирманг. Озарбайжонлик ўзаро текшириш бригадаси аъзолари маслаҳатларига амал қилиб, ҳамма ерда пахтадан мўл, эртаги, сифатли ҳосил етиштириш тадбирларини амалга оширинг. Ғўзаси ривожланишдан орқада қолган майдонларни шарбат усулида суғоришни давом эттиринг.

ТАДБИРКОРЛИК ТУФАЙЛИ

ИСКАНДАР Хўжақоев тажрибали деҳқон. Пахта, каноп ва бошқа экинлардан мўл ва сифатли ҳосил олиш сирларини пухта ўрганган. Шунинг учун ҳам у раҳбарлик қилаётган бригада 3-Интернационал участкасидагина эмас, балки «Политотдел» колхозида пешқадамлар сафида бормоқда.

— Бугунги кунда деҳқон юқори ҳосил олиш учун ҳамма имкониятга эга, — дейди И. Хўжақоев. — Унинг ихтиёрида биринчи классли техника мавжуд. Давлат минерал ўғитлар, гербицидлар ва бошқа химиявий воситалар билан тўла таъминлаб турибди. Ерларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилашга доир тадбирлар ҳар йили ўтказиб турилади. Деҳқондан эса фақат ерга, экинга чинакам меҳр, ҳалол меҳнат ва тадбиркорлик талаб этилади, холос. Демак, экиндан рекорд ҳосил олиб, ўзимни ишда кўрсатаман, деган деҳқон учун ҳамма йўл очиқ.

Бу йил илғор бригада коллективи 54 гектар майдонга пахта, 62 гектар ерга каноп, 40 гектар ерга дон учун маккажўхори экқан.

Гектаридан 50 центнердан «оқ олтин» хирмони уйиш, каноп ҳосилдорлигини эса 250 центнерга етказиш юзасидан оширилган социалистик мажбурият қабул қилинган.

Бригада аъзолари пахта ва канопдан ташқари маккажўхоридан мўл дон ҳосили олишда ҳам яхши тажриба орттиришган. Улар гектаридан 100 центнердан «қаҳрабо дон» йиғиштириб олиш учун курашмоқдалар. Бу йил 25 гектар ердаги беда узлуксиз парвариш қилиняпти. Ҳар ўримдан сўнг минерал ўғитлар сепилиб, сувга қондирилмоқда. Натижада кейинги ўримда ҳам пичан мўл бўляпти. Дастлабки ҳисобларга қараганда бу йил 5 ўримда 250 центнердан ҳосил олиш мўлжалланмоқда.

Ҳозирги кунда бригаданинг барча куч ва имкониятлари ғўза парваришига сафарбар этилган. Сувчилар группаларга бўлиниб, ғўзаларни шарбат сувига қондирмоқдалар. Механизаторлар эса сувдан сўнг тупроқ етилиши билан кетма-кет икки марта сифатли культивация қилишга улгуришяпти. Илғор механизатор, звено бошлиғи Шуҳрат Эргашев ғўза катороралларига қанчалик тез ва соз ишлов берилса, ҳосил тугунчаларининг шунчалик кўпайишини яхши билади. Унинг ҳамкасби Миркомил Мирсаидов ҳам ўз агрегатини унумли ишлатиб, кунига 10—12 гектар майдондаги ғўзаларга ишлов бермоқда. Шу кунгача ғўзалар тўрт марта культивациядан чиқарилди.

Бригада сувчиларига кўп йиллик тажрибага эга бўлган миришкор Бегмат Эштоев раҳбарлик қилмоқда. Икром Усмонов, Аъзам Миржамолов, Султон Эрназаров, Турсунбой Маҳкамов, Бозорбой Ўтбосаровлар бригада мироби Эргаш Алиевнинг кўрсатмаси билан ғўзаларга асосан тунда сув тарашяпти. Натижада эгатлар кундузгига нисбатан 1—1,5 кун барвақт захлаб, навбатдаги карталарга сув тараш тезлашяпти.

— Бизда бажарилган ишнинг сифатига қараб ҳақ тўлаш жорий этилган, — дейди бригада ҳисобчиси Нишонбой Йўлдошев. — Шунинг учун ҳеч ким ўз вазифасига совуққонлик билан қарамайди. Акс ҳолда сифатсиз бажарилган иш бевосита ҳосилнинг йўқотилишига, бинобарин бригада аъзолари меҳнат ҳақининг камайиб кетишига олиб келишини яхши билади.

Тер тўкиб меҳнат қилгандан кейин маданий ҳордиқ чиқариш ҳам зарур. Дала шийпони колхозчининг иккинчи уйига айлантирилган. Шинам қилиб безатилган шийпон атрофлари текис асфальтланган. Анвойи гуллар чамани кўзни қамаштиради. Колхозчиларнинг тушда ва кечқурунлари дам олиб, ҳордиқ чиқаришлари учун кроватлар, кўрпа-тўшаклар етарли. Телевизор, радиоприёмниклар ишлаб турибди.

— Айниқса, сотувчисиз дўконимиз борлиги бригадамиз аъзолари учун жуда қўл келяпти, — дейди дала шийпони мудири Оқназар Бўтаев. — Унда кундалик эҳтиёж учун зарур бўладиган ҳамма нарса топилади.

Бригада дала шийпони КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми материалларини ўрганиш марказига айланган. Бригада комсорги Маҳбуба Қодирова, Тамара ва Шарипа Йўлдошевалар, Рисбек Умаров, Боймат Эшбоев, Орзи Рихсибоева, Иззатой Абдумаҳноповалар колхозчилар ўртасида агитация ва пропаганда ишларини олиб боришда актив қатнашмоқдалар.

Область қишлоқ хўжалик ходимларининг яқинда бўлиб ўтган кенгаши қатнашчиларининг Тошкент области барча меҳнаткашларига Мурожаатига амалий жавоб беришга аҳд қилган бригада коллективи бу йил пахта ҳосилдорлигини 50 центнерга етказиш мажбуриятини олди. Ҳозир барча куч ва имкониятлар ана шу юксак мажбуриятни қоплайдиган даражада мўл ҳосил тўплашга қаратилмоқда.

С. ЭГАМБЕРДИЕВА,
Коммунистик районн.

ИЛҒОРЛАРГА БАЙРОҚЛАР

ТОШКЕНТ область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитети озуқа тайёрлаш юзасидан районлар, совхозлар ва колхозлар ўртасида ўтказилаётган социалистик мусобақанинг 1983 йил 1 августгача бўлган якунларини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети, область ижроия комитети, область касаба союзлари Совети ва область комсомол комитетининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Янгийўл районига (район партия комитетининг биринчи секретари Алиқулова, район ижроия комитетининг раиси Қодиров, район агросаноат бирлашмаси советининг раиси Исоқов, район комсомол комитетининг секретари Қўчқоров ўртоқлар). Бу районда дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи 51 процент, шу жумладан сенаж тайёрлаш 61 процент, беда пичани тайёрлаш 46 процент, табиий ўт пичани тайёрлаш 90 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 45 процентга бажарилган. Июль ойининг иккинчи ярмида дағал озуқа тайёрлашда тўрт процент ўсишга эришилган.

Байроқ Паркент районидан олиб берилади.

Калинин районидаги Охунбобоев номли совхозга (директори Бакиров, партия комитетининг секретари Самариддинов, касаба союз комитетининг раиси Ражабов, комсомол комитетининг секретари Тоғаев ўртоқлар). Бу совхозда дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи 112 процент, шу жумладан, пичан тайёрлаш 119 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 178 процент бажарилган. Июль ойининг иккинчи ярмида дағал озуқа тайёрлашда 21 процент ўсишга эришилган.

Байроқ Тошкент районидаги «Ленинград» совхозидан олиб берилади.

Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозига (раиси Эгамбердиев, партия комитетининг секретари Мирюсупов, касаба союз комитетининг раиси Исатов, комсомол комитетининг секретари Оқбоева ўртоқлар). Бу колхозда дағал озуқа тайёрлаш йиллик топшириғи 77 процент, шу жумладан, сенаж тайёрлаш 100 процент, беда пичани тайёрлаш 69 процент, табиий ўт пичани тайёрлаш 44 процент, ўт уни ишлаб чиқариш 68 процент бажарилган. Июль ойининг иккинчи ярмида дағал озуқа тайёрлашда 11 процент ўсишга эришилган.

Байроқ Калинин районидаги «Москва» колхозидан олиб берилади.

Область план бўлимига социалистик мусобақа илғорларига сотиш учун Янгийўл районига, Калинин районидаги Охунбобоев номли совхозга ва Оққўрғон районидаги «Ленинобод» колхозига биттадан енгил автомашина ажратиш топширилди.

СИФАТ УЧУН ДИПЛОМ

«Стандарт орқали юксак сифатга эришамиз!» — Ўзбекистон ССР Автомобиль йўллари қурилиши ва фойдаланиш министрлиги йўл, кўприк қурилиши коллективлари шундай шиор остида меҳнат қилмоқдалар. Шунинг учун ҳам ишчи-хизматчилар йўлларни сифатли ва тез қуриш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, меҳнат жараёнларини енгиллаштириш борасида кенг кўламда изланиш олиб бормоқдалар.

Республикамиз йўл қурувчилари ўзларининг интернационал бурчларини ҳам шараф билан бажармоқдалар. Улар Тюмень областининг нефть конлари районида йўллар қурилишини соз олиб боришяпти. Планларни доим ортиғи билан бажармоқдалар. Бутуниттифоқ кўрик-конкурси якунлари бўйича тюменлик йўл қурувчиларимизга СССР Госстройи, тармоқ ишчилари касаба союзи Марказий Комитети, қурилиш-индустрияси илмий-техника жамиятлари марказий Совети ҳамда СССР Архитекторлар союзининг дипломи берилди.

Қўйилиқдаги экспериментал кўприк темир-бетон конструкциялари заводи коллективининг меҳнати ҳам ана шундай юксак таҳсинга сазовор бўлди. Бу икки ғолиб коллективга 3 минг сўмлик пул мукофотлари ҳам топширилди.

Шуни айтиб ўтиш керакки, «Узтюмендорстрой» тресты кўрик-конкурс даврида жуда самарали ишлади. 40 километрдан ортиқ замонавий йўллар яхши сифат билан фойдаланишга топширилди. Қўйилиқдаги завод коллективи эса ишлаб чиқарилаётган конструкциялар сифатини яхшилашда катта ютуқларни қўлга киритди. Бу ерда Давлат сифат белгиси билан чиқарилаётган маҳсулот тури еттитага етди. Умуман корхонада сифат белгили конструкциялар ва деталлар ишлаб чиқарилаётган жами маҳсулотнинг 51,5 процентини ташкил этмоқда.

Тошкент область 14-кўприк қурилиш бошқармаси коллективи ҳам ўн биринчи беш йиллик планларини бажаришда, йўл иншоотларини барпо этишда яхши кўрсаткичларга эришмоқда. Шунинг учун ҳам бу бошқарма ишчи-хизматчилари республика кўрик-конкурси ғолиби сифатида диплом олишга муваффақ бўлди. Меҳнатда касбдошларига намуна бўлаётган ўнлаб йўл қурувчилар ҳам моддий ва маънавий рағбатлантирилди. Улар орасида иш юритувчи Виктор Мандригин, автокран машинисти Наби Раҳматуллаев, асфальт-бетончи Галенбана Фатикова ва бошқалар бор.

М. ФЕЛЬДМАН,
«Узоргтехдорстрой» трестининг бош метрологи.

ОПА-СИНГИЛЛАР ҒОЛИБ

Тошкент тўқимачилик комбинати пардозлаш фабрикаси илғорлари ҳақида гап кетганда опа-сингил Гулзода ва Ойзода Олимбоевалар номини биринчилар қатори тилга оладилар. Улар меҳнат қилаётган назорат-саралаш цехи коллективи Тошкент шаҳрининг 2 минг йиллик юбилейига бағишланган социалистик мусобақада актив иштирок этиб, йиллик топшириқни шонли санага қадар адо этишга сўз беришган.

Коллективдаги шахсий мусобақада эса Олимбоевалар олдинги сафларда боришяпти. Опа-сингил назоратчилар ҳар куни пландаги 7500 метр ўрнига 12 минг 500 метр тайёр газламани назоратдан ўтказмоқдалар.

Яқинда фабрикада ўз касбининг устаси конкурси ўтказилди. Бу маҳорат кўригида ҳам Гулзода ва Ойзода ғолиб чиқдилар.

Х. АСҚАРОВ.

ОРЖОНИКИДЗЕ РАЙОНИДА

УРУҒ ЙИҒИБ ОЛИНМОҚДА

«КОММУНИСТ» колхозининг сабзавот экинлари уруғини етиштиришга ихтисослашган бригадаларидаги 150 гектар майдондаги пиёз уруғини йиғиштириб олиш уюшқоқлик билан бошлаб юборилди. Ҳозирги кунгача 40 гектардан ортиқ ердаги уруғ жамлаб олинди. Уруғ ҳосили гектар бошига 600 килограммдан тўғри келмоқда.

Колхозчилар етилган уруғнинг исроф бўлишига йўл қўймай, уларни тез ва соз йиғиштириб олишга ҳаракат қилишяпти. Нуриддин Ажихонов, Мансур Одилов ва Тамара Шоғиёсова бошлиқ бригадалар аъзолари бу ишларда бошқаларга намуна бўлишяпти. Бу йил хўжалик миришкорлари давлатга 80 тонна сара уруғ етказиб беришга қарор қилишган.

ЦЕХ ҚУВВАТИ ОШИРИЛДИ

ОРЖОНИКИДЗЕ номли совхознинг маҳсулотни қайта ишлаш цехи ҳар йили ҳосил йиғим-терими даврида 2 минг тоннадан ортиқ сабзавотни қайта ишлаб берарди. Бу йилги мавсумда цехда янада кўпроқ маҳсулот тайёрланадиган бўлди. Чунки бу ерда ҳар бири соатига 15 тоннадан помидорни қайта ишлай оладиган яна иккита янги агрегат ишга туширилиб, цехнинг қуввати оширилди. Мазкур цехда иш бошланган дастлабки кунлардаёқ 150 тоннадан зиёд маҳсулот қайта ишланди ва консерва заводига жўнатилди.

ОҚҚЎРҒОН районидаги С. Сегизбоев номли совхоз пахтакорлари бу йил она Ватанга 12 минг 700 тонна пахта етказиб бериш учун курашмоқдалар. Дала ишлари ана шу юксак мажбуриятга яраша ташкил этилган. Айни кунларда ғўзани суғоришга алоҳида эътибор берилаётир. Бу иш учун 200 сувчи жалб этилган. Улар ғўзаларга группа усулида сув қуймоқдалар.

Суратда: (чапдан) ғўзага ишлов бериш пайти; бўлим бошлиғи С. Мадаминов ва илғор сувчи А. Ботиров ўртоқлар навбатдаги ишлар ҳақида маслаҳатлашмоқдалар.

А. Тўраев фотоси.

ЁРДАМЧИ ХЎЖАЛИКЛАРНИ РИВОЖЛАНТИРАЙЛИК

СОҲИБКОРЛАРНИНГ КИЧИК ФЕРМАСИ

Қаҳрамон ака ҳар куни эрта тонгда ишга йўл олар экан, меҳр қўри, пешона тери билан бунёд қилинган токзорларга назар ташлайди. Ҳадемай бу ерларда ҳар ғужумидан асал томгудек узумлар пишиб етилади.

Ҳозир бригада токзори 40 гектар майдонни эгаллаган. Соҳибкорлар бу йил гектаридан 300 центнердан ҳосил йиғиштириб олишга аҳд қилишган. Ҳозирги кунда улар юксак мажбуриятларини муваффақиятли бажариш учун бутун куч ва имкониятлардан унумли фойдаланишаяпти. Токзорларда ўтказиладиган мавсумий тадбирлар омилкорлик билан амалга оширилди.

Шунингдек. Қаҳрамон Бойматов бошлиқ узумчилик бригадаси аъзолари дала шийпонида кичик ферма ташкил этиб, учта қорамолни бўрдоқига боқишмоқда. Йил охиригача уларнинг сонини бештага етказиш мўлжалланган. Ҳозир ҳар бир бўрдоқининг тирик вазни 350 килограммдан ошди. Бу йил коллектив 2,5 тонна гўшт топшириш ниятида. Илғор соҳибкорлардан Ориф Исабоев, Равшан Эшпўлатов, Мирқодир Тожибоевлар токларни парвариш қилиш билан бирга молларнинг бир кеча-кундузда 600—700 граммдан семиришини таъминлашяпти.

З. ТОШПЎЛАТОВА.
Тошкент район, «Ленин йўли» колхози.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: ҲИСОБОТ ВА САЙЛОВЛАР

ТАНҚИДИЙ КЎЗ БИЛАН

Партия группалари ва цех партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари қизғин давом этмоқда. Коммунистлар ҳисобот докладини тинглаб ва муҳокама қилиб, ўтган бир йил мобайнида бажарилган ишларга якун ясамоқдалар ва навбатдаги вазифаларни белгилаб олмоқдалар.

Фабриканинг қўли гул чеварлари тикиб чиқараётган буюмларга бўлган талаб йил сайин ошиб бораяпти. Ҳозирги кунда фабрика маркаси билан 80 хил маҳсулот тикиб чиқарилаяпти. Уларнинг 21 тури давлат Сифат белгиси олган.

Эришилаётган ютуқларда попоп цехи ишчиларининг ҳиссаси катта бўлаяпти. Ўтган ойларда улар пландаги 3084,5 минг сўмлик ўрнига 3372,7 минг сўмлик маҳсулот тикиб чиқаришди. Мусобақада 1-агрегат чеварлари ғолибликни қўлдан бермай келишяпти. Улар етти ойлик топшириқни 110 процент адо этишди.

1-агрегат партия группаси ҳисобот-сайлов йиғилишида доклад қилган группа ташкилотчиси М. Рашидова ўтган давр мобайнида амалга оширилган ишлар тўғрисида батафсил тўхталди. Партия группасида олти коммунист ва бир партия аъзолигига кандидат бор. Уларнинг ҳар бири маълум топшириққа эга. Коммунистлар зиммага юкланган вазифаларни сидқидилдан адо этиш билан бирга жамоат ишларида ҳам актив иштирок этмоқдалар. Улар ҳозирги кунда КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини омма ўртасида кенг тарғиб этишда актив қатнашмоқдалар.

Ҳисобот даврида илғор тажрибаларни ёйиш, қолоқларсиз ишлаш ҳаракатини кенг қулоч ёйдириш бўйича ҳам катта ишлар қилинди. Илғор ишчи Турсуной Худойберганова бир беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажариш ташаббуси билан чиққан эди. Ҳозир бу ташаббус барча участкаларда кенг ёйилмоқда. Ташаббускор ишчи ўз ваъдасига вафо қилиб, ҳозир 1985 йилнинг сўнгги ойи ҳисобига маҳсулот топшираяпти.

Қолоқ ишчиларни илғорлар даражасига етказиш бўйича ҳам катта ташкилий-тарбиявий ишлар олиб борилди. Ҳосият Абдураззоқова доимо ҳамкасбларидан орқада қоларди. Коммунистлар уни ўртага олиб, қаттиқ муҳокама қилдилар, камчиликларини кўрсатдилар. Жамоатчилик танбеҳи ишчига таъсир этди. Ҳозир у пешқадам дугоналари билан бир сафда бораяпти.

Йиғилишда сўзга чиққан коммунистлар ютуқларни таъкидлаш билан бирга асосий эътиборни ҳисобот даврида бажарилмай қолган ишларга ва галдаги вазифаларга қаратдилар. Партия йиғилишларида айрим коммунистларнинг активлиги сезилмайди, партиявий топшириқни улар суст бажармоқдалар. Ёшларга мураббийлик қилиш ҳам ўлда-жўлда қолиб келяпти, тажрибали ишчиларнинг ёшларга оталиқ ёрдами сезилмаяпти. Шу боисдан ҳам айрим ёш ишчиларнинг ишида унум бўлмаяпти.

— Тикиб чиқарилаётган буюмларимизнинг сифати кўп жиҳатдан машиналарга боғлиқдир, — деди тикувчи Матлуба Орифжонова. — Кўпгина агрегатлар ремонт-талабдир. Ремонт ишлари баъзан сифатсиз бажарилади. Натижада агрегат яна маълум вақт беиш туриб қолади. Тикиб чиқарилаётган маҳсулот турлари устида ҳам алоҳида ўйлаб кўриш керак. Эскирган ассортиментдаги моллар магазин пештахталарини банд қилиб ётипти. Аҳоли талаб қилаётган буюмларни кўпроқ ишлаб чиқариш устида қайғуриш керак.

Механик Қутбиддин Ҳусниддинов ҳам бир қатор камчиликларни эслатиб ўтди.

— Кўпгина машиналар эскириб қолган, — деди у. — Бу машиналарни янгилаш вақти келди. Замонавий машиналар бир жиҳатдан сифатли буюм тикиб чиқарса, иккинчи томондан энергияни кам сарфлайди. Мавжуд машиналар умрини узайтириш устида ҳам ғамхўрлик қилиш керак. Машиналарга вақтида қараб, мойлаб туриш зарур. Шунда у бетўхтов ишлайверади. Айрим ишчилар шу оддий ишни ҳам қилишмайди. Натижада машина тезда ишдан чиқади.

Йиғилишда жамоат ташкилотлари активлигини ошириш зарурлиги алоҳида уқтирилди. Назоратчилар, комсомол прожектори штаби аъзолари рейдларни мунтазам равишда ўтказмаяптилар. Ўтказилган рейдлар ошкоралиги таъминланмаяпти. Назорат суст бўлганлиги учун ҳам ишлаб чиқаришда баъзи бир нуқсонлар келиб чиқаяпти. Бундан буён ишчиларнинг ишга келиб кетишидан тортиб, хом ашё сарфиётигача — ҳамма жараён қатъий назорат остига олиниши керак.

Тошкент бадиий буюмлар фабрикаси попоп цехи 1-агрегати партия группасининг ҳисобот-сайлов йиғилиши танқид ва ўз-ўзини танқид руҳида ўтди. Бошқа участкалар партия группалари ҳамда цех партия ташкилотлари ҳисобот-сайлов йиғилишлари ҳам принципиаллик ва ишчанлик руҳида ўтаяпти.

С. МАТЕҚУБОВ.

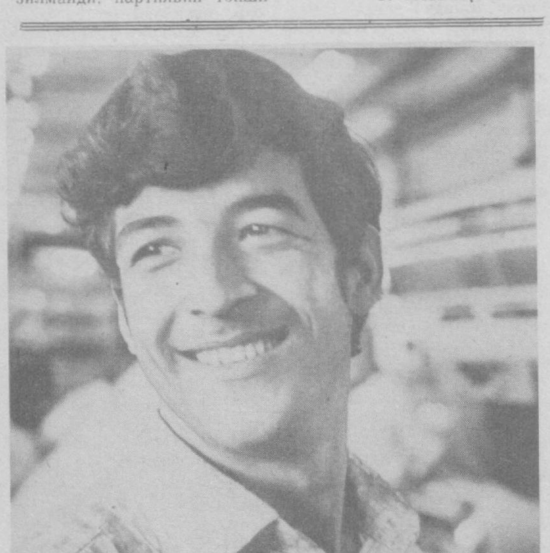

Олмазордаги 5-авторемонт заводининг Абдушукур Кушонов етакчилигидаги бригада коллективи Тошкентнинг 2 минг йиллик юбилейига қадар йиллик планни бажаришга сўз берган. Ҳозир бригада графикдан икки ой илгарилаб меҳнат қиляпти. Суратда: А. Кушонов.

В. Сироткин фотоси.

ДИҚҚАТ, ЯНГИЛИК

ЗАҲАРЛИ ДОРИ «ЭЛАГИ»

СССР Фанлар академияси Сибирь бўлими Химиявий кинетика ва ёниш институти билан Тожикистон Фанлар академияси Зоология ва паразитология институтининг олимлари ғўза зараркунандаларига қарши янгича кураш йўлини таклиф этдилар.

...Оператор установкани ишга солади ва орадан 20 минут ўтгач пахта даласини қуюқ туман қоплаб, ғўзага ўтиради. Одатдагига нисбатан ўн баравар камайтирилган заҳарли химикат дозаси зараркунандаларни батамом қириб юборади. Тартибга солинувчи дисперсиявийлик генератори (ГДР) шунга ёрдам беради.

Экинга сепилишдан аввал химикат эритилиб заҳар томчилари 30 микрондан ҳам кичикроқ қилиб майдаланади. Шу туфайли маълум йўналишда таъсир этувчи заҳарли модда тежамли сарфланади — у ғўза зараркунандаларини қирадиган фойдали ҳашаротларни омон қолдиради.

Қумсангир районидаги Ленин номли колхоз далаларида ўтказилган тажрибалар истиқболли эканлигини тасдиқлади. Ҳозир Тожикистонда пахта учун ажратилган майдонларнинг учдан бирида зараркунандаларга қарши кураш ўсимликларни ҳимоя этиш биологик ва химик воситаларини ўз ичига олувчи метод билан олиб борилмоқда. Янгилик шу системага мос келди. У химиявий ишлов бериш ҳажмини камайтиришга, химикатларнинг атроф муҳитга зарарли таъсирини озайтиришга имкон беради.

В. КОГАН,
ТАСС мухбири.

Душан

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ИЮНЬ (1983 ЙИЛ) ПЛЕНУМИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА

БИЛИМ ВА ТАЖРИБА БИРЛИГИ УЧУН

КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил июнь Пленуми халқ хўжалигининг етакчи тармоқлари учун олий ўқув юртлари ва техникумларда мутахассислар тайёрлаш, студентларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан чиниқтиришни янада яхшилашдек ғоят улкан ва масъулиятли вазифани қўйди. Институтимиз коллективи Пленум қарорларини ўзларининг амалий фаолиятларига асос қилиб олдилар.

Ер илмининг муносиб соҳибларини, ерга чинакам меҳр-муҳаббат қўйган ҳақиқий заминкорларни, асл миришкорларни тарбиялаб етиштириш илмий-педагогик коллективимизнинг муҳим бурчи ҳисобланади. Бугунги кунда институтимизни тамомлаб чиққан минг-минглаб ёш кадрлар Иттифоқимизнинг турли бурчакларида виждонан меҳнат қилмоқдалар. Улар коммунистик мулкўлчилик яратишга муносиб ҳисса қўшишмоқда.

Партия Марказий Комитетининг июнь Пленуми қарорлари асосида институтда олиб борилаётган назарий, илмий-методик ва амалий ишларни такомиллаштириш, фаннинг ҳаёт билан алоқасини янада мустаҳкамлаш талаб этилмоқда. Пленум қарорлари узоқ йилларга мўлжалланган ҳаракат программасидир.

Маълумки, қишлоқ хўжалигини бошқаришда, бу соҳанинг иқтисодий ресурсларини ҳаракатга келтиришда малакали мутахассислар ҳал этувчи роль ўйнайди. Агросаноат комплекслари, колхоз ва совхозлар учун билимдон агрономлар, бухгалтерлар, ҳисобдон экономистлар, бошқа мутахассисларни тайёрлашда маълум муваффақиятларга эришган бўлсак ҳам, аммо қўйилаётган талаблар зиммадаги вазифага янада масъулият билан қарашимизни тақозо этмоқда.

Институт даргоҳида ҳар бир студент беш йил таълим олади. Шу давр ичида уларга хўжалик юритиш, иқтисодий аҳволни таҳлил этиш кўникмалари берилади. Биз ҳозирги вақтда ўз фаолиятимизга танқидий нуқтаи-назардан қараб, талабаларимизни биринчи курсдан бошлаб назарий билимлар билан қуроллантириш билан бирга ердан табиий ва моддий ресурслардан оқилона фойдаланишга ҳам ўргатиб боряпмиз.

Пленум материаллари партия комитети ва ректоратнинг қўшма мажлисида, коммунистларнинг йиғилишида синчиклаб ўрганиб чиқилди. Кафедра мудирлари ва профессор ўқитувчилар билан ўтказилган суҳбатларда Пленум қарорларини ҳаётга татбиқ этишга кўмаклашувчи тадбирлар янада ойдинлаштирилди.

Ҳозир институт ректорати ва партия комитети ташаббуси билан очилган икки йиллик республика колхоз ва совхозлари ўрта бўғин раҳбар кадрларини тайёрлаш мактаби мунтазам ишлаб турипти. Бу тадбир Пленумда қайд этилган иқтисодий таълим системасининг ўқув программаларига ишчилар, мутахассислар, хўжалик кадрларнинг илмий-техникавий билимлари савиясини ошириш, илғорлар тажрибасини ўрганишга алоқадор масалаларни, эҳтимол курсларни ҳам киритиш мақсадга мувофиқ бўлур эди, деган ҳаққоний фикрга тўла мос тушади.

Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини такомиллаштириш методикаси бўйича ўтиладиган дарс машғулотларини мукаммаллаштириш, студент-ёшлар билимини чуқурлаштириш мақсадида институт коммунистлари ва педагогларининг масъулиятини тобора оширяпмиз. Шу кунларда 1983—1984 ўқув йили программасини тайёрлаяпмиз. Унда қишлоқ хўжалиги ва агросаноат комплексининг барча тармоқларини бошқаришни яхшилаш, иқтисодий механизмни такомиллаштириш, колхозлар ва совхозлар экономикасини мустаҳкамлаш каби энг муҳим тадбирлар, шунингдек КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларини ҳаётга татбиқ этиш билан боғлиқ бўлган жуда кўп масалалар ўз ифодасини топаяпти.

Бизда қатор пропаганда воситалари самарали ишлаб турипти. Тўртта факультетга эга бўлган коммунистик тарбия университети, ёш лекторлар мактаби, доимий семинарлар, барча факультетлар ва ўқув хўжаликларида очилган лекторийлар шулар жумласидандир. Уларнинг программалари июнь Пленуми материаллари билан янада бойитилмоқда. Жойларда ташкил этилган 5 та агитбригада фаол ишлаб турипти. Пропаганданинг ҳаёт синовидан ўтган кўплаб формалари — конференциялар, илмий-методик семинарлар, ягона сиёсий кун, лекторлар ҳафталиги, ижтимоий-сиёсий ўқишлар, туркум лекциялар июнь Пленуми материалларини омма онги ва қалбига етказишда қўл келмоқда. Бу ишда жанговар сўз усталари профессорлардан Н. Хан, В. Бикрицкий, доцентлардан З. Исамуҳамедов, М. Маҳмудовалар айниқса актив фаолият кўрсатмоқдалар.

Биз пропаганданинг бутун кучини партия белгилаб берган ҳаётий вазифаларни тўла-тўкис адо этишга, жумладан ҳар бир студентнинг меҳнат қилиш эҳтиёжини сезадиган, умумий манфаат йўлида ҳалол ишлаш заруратини равшан англайдиган қилиб тарбиялашга йўналтирмоқдамиз. Институтимиз ва унинг Фарғона филиалида ҳозир ҳаммаси бўлиб 12 мингга яқин студент таҳсил олмоқда. 1981—1990 йиллар мобайнида минглаб юқори малакали агрономлар, иқтисодчилар тайёрлаб берамиз. Улар мамлакатимиз Озиқ-овқат программасини рўёбга чиқарадиган иқтидорли кадрлар бўладилар. Студентларни жамиятимизга муносиб кишилар қилиб етиштиришда институтимиз ва унинг Фарғона филиалида 600 га яқин профессорлар, доцент ва малакали ўқитувчилар актив иштирок этмоқдалар. 400 га яқин коммунист, 4 минг комсомол аъзоси ҳам шу олижаноб ишга сафарбар этилган.

Партиямиз Марказий Комитетининг июнь Пленуми барча лекциялар ва суҳбатларга, учрашувларга асосий мавзу бўляпти. Институтимизни битириб чиққан студентлар Пленум қарорларини рўёбга чиқариш учун колхоз ва совхозларга йўлланма олдилар. Улар шу йилнинг ўзидаёқ мўл ҳосил етиштиришга ўз ҳиссаларини қўшадилар.

Биз институтни тамомлаб, жойларга йўлланма олган кадрларимизнинг тақдири билан ҳамиша жиддий равишда қизиқамиз. Уларни қандай кутиб олишди, ёшлар ўз мутахассисликлари бўйича ишлашяптими-йўқми — булар доим эътиборимизда бўлади. Лекин, шуни ҳам айтиш керакки, айрим колхоз ва совхоз раҳбарларининг агрономлардан, малакали экономистлардан бошқа мақсадларда фойдаланаётганликлари ҳам сир эмас. Улар етук кадрларга лоқайдлик билан қарашади, маданий ва маиший шароитлари билан қизиқишмайди.

Институтимизни битириб колхоз ва совхозларда ишлаш учун йўлланма олганлар орасида жуда кўп талантли мутахассислар бор. Улар камолотини бирор дақиқа ҳам эътибордан четда қолдирмаслик зарур. Қобилиятли, истиқболли ёшларни ўз вақтида пайқаб, уларга раҳбарлик қилиш, хўжалик юритиш ва тарбия илмини ўрганишда ёрдам бериш, юқори кўтариш район ва хўжалик партия комитетларининг бевосита бурчларидир.

Яхши агроном бўлиб етишиш учун илм-фанни, назарияни чуқур билишгина кифоя қилмайди. Назарий билим амалиёт билан, кундалик практика билан боғлансагина кутилган натижани бериши мумкин. Институтимиз ректорати, партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари ўқув-тажриба участкасини янада кенгайтириш, бу ерда деҳқончилик ҳамда чорвачиликнинг индустриал методларини кенг жорий этишга алоҳида эътибор бермоқдалар. Ўқув-тажриба участкамиз ҳозир 5 минг гектар майдонни эгаллаган. Шундан 2 минг гектарида пахта етиштирилмоқда. 800 қорамолга мўлжалланган чорвачилик комплекси, паррандачилик фермаси ташкил этилган. Булар студентларимизнинг амалий тажриба ўтказиш майдонига айланган. Тажриба участкаларидан бу йил 8 минг тоннага яқин «оқ олтин», кўплаб гўшт, сут, тухум ва бошқа хил маҳсулотлар олинади. Бу бизнинг Пленум қарорларини бажаришга қўшадиган муҳим ҳиссамиз бўлади.

З. МАҚСУДОВ,
Халқлар дўстлиги орденли Тошкент қишлоқ хўжалиги институти партия комитетининг секретари.

ФАН ВА ТЕХНИКА БЎЙИЧА ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИ КОМИССИЯСИДАН

Фан ва техника бўйича Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти комиссияси ёш олимлар, халқ хўжалик мутахассислари, инженерлар, аспирантлар, ўқитувчилар, олий ўқув юрти студентлари, новатор ишчилар, ихтирочилар, ишлаб чиқариш илғорлари, рационализаторлар томонидан 1983 йил мукофоти учун тақдим этилган ишларни кўриб чиқиб, улардан ўнтасини конкурсга қўйишни лозим топди.

ФАН БЎЙИЧА

Юнусов Б. К. — Тошкент область шароитида турли муддатларда экилган соя сортларини ўрганишдаги ишлари учун.

Ўзбекистон шоличилик илмий-тадқиқот институти томонидан тақдим этилган.

Жумаев К. М., Мирзааҳмедов М. М., Арганчиев А. Р., Тиллаев А. М. — Ўзбекистон ССРнинг мураккаб тупроқ ва сейсмик шароитидаги оммавий қурилишларда янги юксак самарали конструкциялар ҳамда пойдеворларни тадқиқ этиш, лойиҳалаш ва жорий қилишдаги ишлари учун.

Тошкент политехника институтининг Ангрен шаҳри филиали томонидан тақдим этилган.

Ешмуратов Б. — Ҳаёт пайтидаги момоталоқни аниқлашда спекторофотометрик ва хроматографик анализдан фойдаланиш имкониятлари бўйича тадқикотлари учун.

Тошкент Давлат медицина институти томонидан тақдим этилган.

Маҳкамов Н. — Плеоназм ва адабий норма проблемалари бўйича изланишлари учун.

А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институти томонидан тақдим этилган.

Муҳамедова М. Р. — Етук социализм даврида ўзбекча-русча икки тилликнинг ривожланишини тадқиқ қилувчи ишлари учун.

А. С. Пушкин номидаги тил ва адабиёт институти томонидан тақдим этилган.

Омилов А., Абакумов А. А., Раҳмонов Р. — Нефть ва газ конларини бевосита қидириш бўйича разрезлар моделини қуришда географик белгиларни изоҳлаш методикасини яратганликлари учун.

Нефть ва газ конлари геологияси ва разведкаси институти томонидан тақдим этилган.

ТЕХНИКА БЎЙИЧА

Зуфаров У. Х., Абдураҳимов С. А., Орифий И. Ш., Мақсудхўжаев Б. С. — Озиқ-овқат программасини амалга ошириш бўйича агросаноат комплекслари доирасида чигитни қайта ишлаш саноатининг юксак самарали, автоматлашган технологик схемасини такомиллаштириш, оптималлаштириш ва яратишдаги ишлари учун.

Беруний номидаги Тошкент политехника институти томонидан тақдим этилган.

Нам Е. С., Сотников А. Л., Столяров В. В. — Жиззах 2-кўтарилиш насос станцияси қурилишини 1982 йил биринчи ярмида иккита агрегат билан бирга ишга туширишни таъминлаш имконини берувчи самаралироқ технологияни ишлаб чиққанликлари ва жорий этганликлари учун.

«Оргтехстрой» лойиҳалаш — техника институти томонидан тақдим этилган.

Болтабоев У. А., Қосимжонов, А. У., Козлов С. Н. — Тўкилган пахталарни териш учун терим машинасига ўрнатилган комбинациялашган ишчи органи учун. САИМЭ томонидан тақдим этилган.

Фозилов Н. Б. — Шоли полларига экиш олдидан ва экилган шолига сувда ишлов бериш технологияси ҳамда машиналар комплекси учун.

САИМЭ томонидан тақдим этилган.

x x x

Комиссия конкурсга қўйилган ишлар рўйхатини эълон қилиб илмий муассасалар, корхоналар, олий ўқув юртлари раҳбарларидан, комсомол комитетлари, ёш олимлар ва мутахассислар советлари ва бошқа жамоатчи ташкилотлардан мазкур ишлар бўйича ўз фикр-мулоҳазаларини ҳамда жамоатчилик муҳокамаси материалларини 1983 йил 1 октябргача қуйидаги адресга юборишларини сўрайди: 700029, Тошкент, Ўзбекистон кўчаси 9. Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область комитети, фан билан шуғулланувчи ёшлар сектори, телефонлар: — 33-41-14, 33-36-13.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ЛЕНИН КОМСОМОЛИ МУКОФОТИ КОМИССИЯСИДАН

Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти бўйича комиссия 1983 йил область Ленин комсомоли мукофоти лауреати деган ном учун конкурсга қуйидаги номзодлар қўйилганлигини маълум қилади.

АДАБИЁТ ВА ЖУРНАЛИСТИКА БЎЙИЧА

Отамуродов Икром, шоир, «Шарқ юлдузи» журналининг адабий ходими — «Вақт ранглари» шеърлар тўплами учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Куйбишев район комитети, «Шарқ юлдузи» журнали томонидан тақдим этилган.

Раҳимбоева Қутлибека, шоира, Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти редактори — «Юрагимда кўрганларим» шеърий тўплами ва кейинги йилларда ёзилган шеърлари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Октябрь район комитети, Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти томонидан тақдим этилган.

Шуф Павел, ёзувчи, «Ёш гвардия» нашриётининг катта редактори, — «Алангали пионерлар», «Давр яқинлашмоқда», «Тоғ ўрмони сири» каби Тошкент шаҳри ва Тошкент области пионерларининг 20—80-йиллардаги ишлари ҳамда ташвишлари ҳақида ҳикоя қилувчи китоблари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Октябрь район комитети, «Ёш гвардия», «Ўқитувчи» нашриётлари томонидан тақдим этилган.

Шурховецская Людмила — Ўзбекистон телевиденияси ёшлар программасининг катта редактори — «Комсомолнинг шон-шараф иши», «Комсомол менинг тақдиримда», «Ёшлар адреси» каби 80-йиллар комсомоллари ва ёшларининг меҳнат муваффақиятларидан ҳикоя қилувчи телевизион кўрсатувлар туркуми учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Октябрь район комитети, Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети томонидан тақдим этилган.

ТЕАТР САНЪАТИ БЎЙИЧА

Ангрен шаҳар Марказий маданият уйи халқ драма коллективи (раҳбари Соипов А.) — ёшларни эстетик руҳда тарбиялашдаги актив иштироки ва юксак ижрочилик маҳорати учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Ангрен шаҳар комитети, Ангрен шаҳар ижроия комитети маданият бўлими томонидан тақдим этилган.

Мусабоев Ҳусан, республика «Ёш гвардия» театри актёри — совет драматурглари асарлари асосида қўйилган спектаклларда яратган кенг қамровли образлари, область дала шийпонларидаги актив агитация пропаганда фаолияти учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Октябрь район комитети, республика «Ёш гвардия» театри томонидан тақдим этилган.

Зиямуҳамедов Шафқат, Муқимий номидаги ўзбек Давлат музикали театри солист-вокалисти — «Лайли ва Мажнун», «Ишонмасанг ўламан», «Еттинчи жин» спектаклларида яратган кенг қамровли образлари ва юксак ижрочилик маҳорати учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Чилонзор район комитети, Ўзбекистон театр жамияти, Муқимий номидаги ўзбек Давлат музикали театр томонидан тақдим этилган.

КИНЕМАТОГРАФИЯ СОҲАСИ БЎЙИЧА

Собиров Азамат, К. Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм» киностудияси мультипликацион фильмлар бирлашмаси постановкачиси. — «Юлдуз эртаклари» мультипликацион фильмини яратганлиги учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Чилонзор район комитети, К. Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм» киностудияси томонидан тақдим этилган.

Зокиров Бахтиёр, К. Ёрматов номидаги «Ўзбекфильм» киностудияси актёри — «Даҳонинг ёшлиги» фильмида ижро этган бош роли учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Чилонзор район комитети, Ўзбекистон ССР кинематографчилар союзи томонидан тақдим этилган.

Давидов Эдуард, «Ўзбектелефильм» студияси кинорежиссёри — КПСС XXVI съездига бағишланган «Тошкент оҳанглари», «Қуёшли ёз қўшиқлари», «Гулла, она Ер», СССРнинг 60 йиллигига бағишланган «Бу — менинг Ўзбекистоним» каби Ўзбекистон ижодий ёшлари маҳоратини пропаганда қилувчи ғоявий-бадиий баркамол фильм-концертлар яратганлиги учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Октябрь район комитети, Ўзбекистон ССР телевидение ва радиоэшиттириш Давлат комитети томонидан тақдим этилган.

САНЪАТ БЎЙИЧА

Ғойипов Бозорбой, **Холмирзаев** Эркин, Ўзбекистон шаҳар қурилишини лойиҳалаш илмий-текшириш институти архитекторлари — Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитети интернационал дўстлик ёшлар клубини жиҳозлаш лойиҳасини тузганликлари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Октябрь район комитети, Ўзбекистон шаҳар қурилишини лойиҳалаш илмий-тадқиқот институти томонидан тақдим этилган.

КОНЦЕРТ — ИЖРОЧИЛИК ФАОЛИЯТИ УЧУН

Йўлчиева Муножот, Қориёқубов номидаги ўзбек Давлат филармонияси «Гўзал» ансамблининг солисти — ўзбек халқ классик қўшиқларини юксак маҳорат билан ижро этганлиги ва пропаганда қилганлиги учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Ленин район комитети, Қориёқубов номидаги ўзбек Давлат филармонияси томонидан тақдим этилган.

Носиров Ҳусан, самолётсозлар маданият саройи ҳузуридаги «Парвоз» ашула ва рақс халқ ансамблининг концертмейстри, доирачилар халқ ансамбли раҳбари — бадиий ҳаваскорлик санъатини пропаганда қилганлиги ва бутуниттифоқ зарбдор комсомол қурилишларидаги актив оталиқ ишлари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети, Тошкент область касаба союзларининг союзлараро ҳаваскорлик ижодиёти уйи, самолётсозлар маданият саройи томонидан тақдим этилган.

Турсунов Ҳайрулла, Тошкент Давлат маданият институтининг катта ўқитувчиси — Тошкент шаҳридаги бадиий ҳаваскорлик коллективларига кўрсатаётган катта жамоатчилик-методик ёрдами ва актив концерт-ижрочилик фаолияти учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Куйбишев район комитети, Тошкент Давлат маданият институти томонидан тақдим этилган.

Йўлдошев Бахтиёр, Паркент районидаги Ю. Ражабий номидаги болалар музика мактабининг музика ўқитувчиси, республика ва область конкурслари лауреати — юксак ижрочилик маҳорати ва ўзбек миллий музика санъатини пропаганда қилишдаги катта ишлари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Паркент район комитети, Паркент район ижроия комитети маданият бўлими томонидан тақдим этилган.

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК ИЖОДИЁТИ БЎЙИЧА

Оққўрғон район маданият уйининг «Наврўзи ажам» ашула ва рақс ансамбли (раҳбари Эргашев Р.) — қишлоқда ўзбек музика санъатини ривожлантиришга қўшган катта ҳиссаси ва область бўйича ўтказилаётган маданий-оммавий тадбирлардаги актив иштироки учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Оққўрғон район комитети, Тошкент область ижроия комитети, маданият бошқармаси томонидан тақдим этилган.

Самолётсозлар маданият саройининг «Молодость» балл-рақси ансамбли (раҳбари В. ва Т. Тручинлар) — балл рақсларини ижро этишдаги юксак маданияти ва Ватанимиз рақслари энг яхши намуналарини пропаганда қилишдаги катта ишлари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент шаҳар комитети, самолётсозлар маданият уйи томонидан тақдим этилган.

Бекобод шаҳар пионерлар уйининг «Пахтаой» болалар рақс ансамбли (раҳбари Умаров К) — болалар бадиий ижодиётини пропаганда қилишдаги актив иштироки ва юксак ижрочилик маҳорати учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Бекобод шаҳар комитети, Бекобод шаҳар ижроия комитети маданият бўлими томонидан тақдим этилган.

Ўрта Чирчиқ район «Северний маяк» колхозининг «Маяк» рақс ансамбли (раҳбари Нам В.) — қишлоқ ёшларини эстетик руҳда тарбиялашга қўшаётган ҳиссаси ва область хўжаликларидаги актив концерт фаолияти учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Ўрта Чирчиқ район комитети, Ўрта Чирчиқ район ижроия комитети маданият бўлими томонидан тақдим этилган.

Ҳамза номидаги республика билим юртининг «Ёшлик» ўзбек халқ чолғу асбоблари оркестри (бадиий раҳбари ва бош дирижёри Каримов С). — юксак ижрочилик маҳорати ва актив концерт — ижрочилик фаолияти учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Куйбишев район комитети, Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Ҳамза номидаги республика музика билим юрти томонидан тақдим этилган.

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг «Дўстлик тароналари» халқ ашула ва рақс ансамбли. Бутуниттифоқ бадиий ҳаваскорлик коллективлари фестивалининг лауреати, (раҳбари Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Нишонов Х.) — ҳаваскорлик ижодиётини ривожлантиришга, қишлоқ ёшларини эстетик жиҳатдан тарбиялашга қўшган катта ҳиссаси **учун.**

Ўзбекистон ЛКСМ Оржоникидзе район комитети, Қориёқубов номидаги Ўзбекистон Давлат филармонияси, Оржоникидзе район ижроия комитети маданият бўлими, «Қизил Ўзбекистон» колхози томонидан тақдим этилган.

Чирчиқ шаҳар «Обувщик» клубининг «Хайтарма» халқ рақс ансамбли, халқ ҳаваскорлиги ижодиёти Бутуниттифоқ биринчи фестивалининг лауреати (раҳбари Куртаметова Х.) — СССР халқлари музика санъатини пропаганда қилишдаги актив иштироки ва юксак ижрочилик маҳорати учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Чирчиқ шаҳар комитети, Чирчиқ шаҳар ижроия комитети маданият бўлими томонидан тақдим этилган.

Олмалиқ шаҳар металлурглар маданият саройининг «Ритм» хореографик группаси (раҳбари Кан В.) — Ёшларни эстетик руҳда тарбиялашдаги катта ишлари ва шаҳарда ўтказилаётган оммавий-бадиий тадбирлардаги актив иштироки учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Олмалиқ шаҳар комитети, Олмалиқ шаҳар ижроия комитети маданият бўлими томонидан тақдим этилган.

Калинин район маданият уйининг «Ҳосил» халқ мақомчилар ансамбли (раҳбари Муллабоев Ю.) — юксак ижрочилик маҳорати ва ўзбек фольклор санъатини пропаганда қилишдаги катта ишлари учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Калинин район комитети, Калинин район ижроия комитети маданият бўлими томонидан тақдим этилган.

Янгийўл район маданият уйининг «Гулбаҳор» вокал-инструментал ансамбли (раҳбари Чимирбоев К) — ёшларни тарбиялашда совет қўшиқларидан актив фойдаланганлиги учун.

Ўзбекистон ЛКСМ Янгийўл район комитети, Янгийўл район ижроия комитети маданият бўлими томонидан тақдим этилган.

x x x

Комиссия ижодий. жамоат ташкилотлари, барча гражданлардан мукофотга тақдим этилган номзодлар ижодини таҳлил қилишда актив иштирок этишларини ва ўз фикр-мулоҳазаларини хат орқали қуйидаги адресга йўллашларини сўрайди: 700029, Тошкент, Ўзбекистон кўчаси 9, Ўзбекистон ЛКСМ Тошкент область комитети пропаганда ва маданий-оммавий ишлар бўлими, телефонлар: 33-41-14, 33-36-13.

САҲОВАТЛИ КАСБ

Яқинда бир гурунгда нуроний отахон билан суҳбатлашиб қолдим. Умр бўйи боғбонликни касб қилган экан. Ҳаётидан ҳам, хизматидан ҳам мамнун. Ниҳол эккан кам бўлмайди, кўкарса кўзинг қувнайди, мева берса рўзғоринг бут бўлади, дейди ота. Унинг сўзларини тингладиму чол айтмаган бир фикр дарҳол ёдимга келди. Боғ яратган инсон меҳнати билан ўзига ҳайкал қўяди ҳам деяверинг, демоқчи эдим, унга бу сўзлар ботмаса керак, мақтанчоқликка йўймасин тағин деб индамадим.

Лекин аслида ўзим шу фикрдаман. Боғбоннинг номи узоқ вақт тилларда, дилларда достон бўлиб қолади. Халқимиз орасида «Буни фалончи эккан», «Фалончининг боғи», «Отам раҳматлик ўтказган эдилар» деб хотирлашлар кўп бўлади. Қолаверса, боғбон дил саховати, заҳмати билан эл дастурхонини ноз-неъматларга тўлдиради, катта рўзғоримизга барака киритади.

Ҳар йили техникумимизга ўқишга кириш нияти билан ариза бераётганлар сонининг ортиб бораётганлиги ҳам шундан бўлса керак. Ўқув даргоҳимиз бундан 17 йил аввал академик Р. Р. Шредер номидаги Ленин орденли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси қошида ташкил этилган. Шу йиллар мобайнида техникумдан ҳаётга йўлланма олган кўплаб мутахассислар номи ҳозир республикамизга танилди. Улар меҳнати, ўз ишига, ерга бўлган меҳри, садоқати, одамларга хушмуомалалиги билан обрў топдилар. Бундай эътиборли кишиларни биргина Ўзбекистоннинг ҳамма областларидагина эмас, Қозоғистон ва Ўрта Осиё республикаларида ҳам кўриш мумкин.

Техникумда қишлоқ хўжалик кадрларига бўлган эҳтиёжни қондириш мақсадида тўртта бўлим ташкил этилган. Улардан бири мева-сабзавотчилик бўлими ҳисобланади. Бу ерда талабалар боғбон бўлиб етишадилар. Бундан ташқари, асал-аричилик, энтомологлик, механизаторлик ихтисосликларини ҳам эгаллайдилар.

Ўқув юртининг механизация бўлими эса дала ишлари билан боғлиқ барча тракторлар, агрегатларда ишлаш учун кадрлар тайёрлайди.

Маълумки, кейинги йилларда аҳолини қишин-ёзин мева-сабзавот маҳсулотлари билан таъминлаш асосий вазифа бўлиб қолди. Йирик омборлар, холодильниклар қурилмоқда. Лекин мутахассисларсиз бу озиқ-овқат сақлайдиган иншоотларни тасаввур қилиб бўлмайди. Шуни ҳисобга олиб, биз мева-сабзавотни сақлаш ва қайта ишлаш бўйича бўлим очганмиз. Бир неча йиллардан буён фаолият кўрсатаётган ўрмончилик бўлимига қизиқиш ҳам ортиб бормоқда.

ЎҚУВ ЮРТИМИЗГА МАРҲАМАТ

Ҳамма ўқув юртларидаги каби техникумимизда ҳам ёшларнинг пухта билим олишлари, кўнгилли ҳордиқ чиқаришлари ва спорт билан шуғулланишлари учун барча имкониятлар яратилган. Тўла жиҳозланган ўқув кабинетлари, лабораториялар, кутубхона, стадион, қишки спорт зали, 560 ўринли ётоқхона, ошхона, буфет талабалар ихтиёрида.

Ёшлик — умрнинг олтин фаслидир. Ана шу фаслни сермазмун ўтказиш мақсадида ўқувчиларнинг олимлар, кекса боғбонлар, ишлаб чиқариш илғорлари билан учрашувларини уюштириб турамиз. Концертлар намойиш этилади. Баҳс давралари, адабий кечалар ўтказилади. «Гўзаллик —табиатга меҳрдан бошланади» деб номланган клубимиз фаолияти ҳам йил сайин активлашиб бормоқда.

Биз партиямиз Марказий Комитетининг шу йил июнда бўлиб ўтган Пленуми кўрсатмаларини ўзимизга программа деб ҳисоблаймиз. Ёшларнинг маънавий, ғоявий-сиёсий, эстетик тарбиясига кўпроқ эътибор берамиз. Рус тилини ва умуман ижтимоий фанларни чуқурроқ ўргатиш мақсадида бу соҳадаги программаларимизни қайта кўриб чиқамиз. Битираётган мутахассисларимизнинг ҳаётда актив позицияда бўлишлари, баркамол кадрлар бўлиб етишишлари йўлида нимаики зарур бўлса, ана шу тадбирларни амалга оширамиз.

Техникумимизнинг мева-сабзавотчилик ишларига меҳр қўйган, далачилик ишларини астойдил севадиган ёшларга бағри ҳамиша очиқ. Фақат ана шу соҳани эгаллаш учун уларда интилиш ва ихлос бўлса бас.

А. АБДУЛЛАЕВ,
академик Р. Р. Шредер номидаги Ленин орденли боғдорчилик, узумчилик ва виночилик илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги Р. Мусамуҳамедов номли Тошкент мева-сабзавотчилик техникуми директори.

ХЎЖАЛИК ШАХСИЙ — МАНФААТИ УМУМИЙ

ИККИ ТОМОН МАНФААТДОР

Қишлоқ Совети ижроия комитетининг шу йил бошида бўлиб ўтган йиғилишида шахсий ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириш, бунда қишлоқ Совети депутатларининг иштироки масаласи муҳокама қилинган эди. Мажлисда ана шу соҳада амалга оширилаётган ишлар билан бир қаторда юз бераётган камчиликлар қаттиқ танқид қилинди ва бу камчиликларни бартараф этиш юзасидан бир қатор қимматли фикр-мулоҳазалар билдирилди. Депутатлар ва қишлоқ Совети активлари билан маслаҳатлашиб, аҳоли эҳтиёжидан ортиқча бўлган чорвачилик маҳсулотларини харид қилиш бўйича оператив группалар тузди. Бу группаларга 24 депутат ва 18 қишлоқ Совети бирлашди.

Ҳозирги пайтда аҳоли топшираётган сутни қабул қилувчи ўн учта пункт ишлаб турибди. Шу йилнинг ўтган даври ичида шахсий ёрдамчи хўжаликлардан 125 тоннадан зиёд сут сотиб олинди, бу ўтган йилнинг шу давригача харид қилинганидан 60 тонна кўпдир. 1983 йилда шахсий ёрдамчи хўжаликлардан 18 тонна гўшт харид қилинди.

Биз хонадонлардаги «кичик ферма»ларни ривожлантиришга ҳар томонлама кўмаклашмоқдамиз. Шахсий ёрдамчи хўжаликка эга бўлган хонадонлар учун омухта ем, молхоналар қуриш учун қурилиш материаллари ажратиляпти.

Сут топширган кишилар билан ҳар ўн беш кунда ҳисоб-китоб қилиниб, пуллари нақд бериб бориляпти. Қишлоқ Совети ижроия комитети ўз эҳтиёжидан ортиқча чорвачилик маҳсулотларини топшираётган кишиларни моддий-маънавий рағбатлантириб боришга ҳам алоҳида аҳамият бермоқда. Ана шундай оилаларга навбатдан ташқари енгил автомашиналар ажратилмоқда. Ундан ташқари чинни идишлар ва бошқа хил камёб буюмлар билан таъминланмоқдалар.

Озиқ-овқат программасининг бажарилишига муносиб ҳисса қўшишни ўзларининг шарафли бурчи деб билган ҳамқишлоқларимиз шахсий ёрдамчи хўжаликларидан кўпроқ маҳсулот топширишга интилишяпти. Чунки бундан давлат ҳам, аҳоли ҳам бирдай манфаатдордир.

И. СОБИРОВ,
Оҳангарон районидаги Инқилоб қишлоқ Совети ижроия комитетининг раиси.

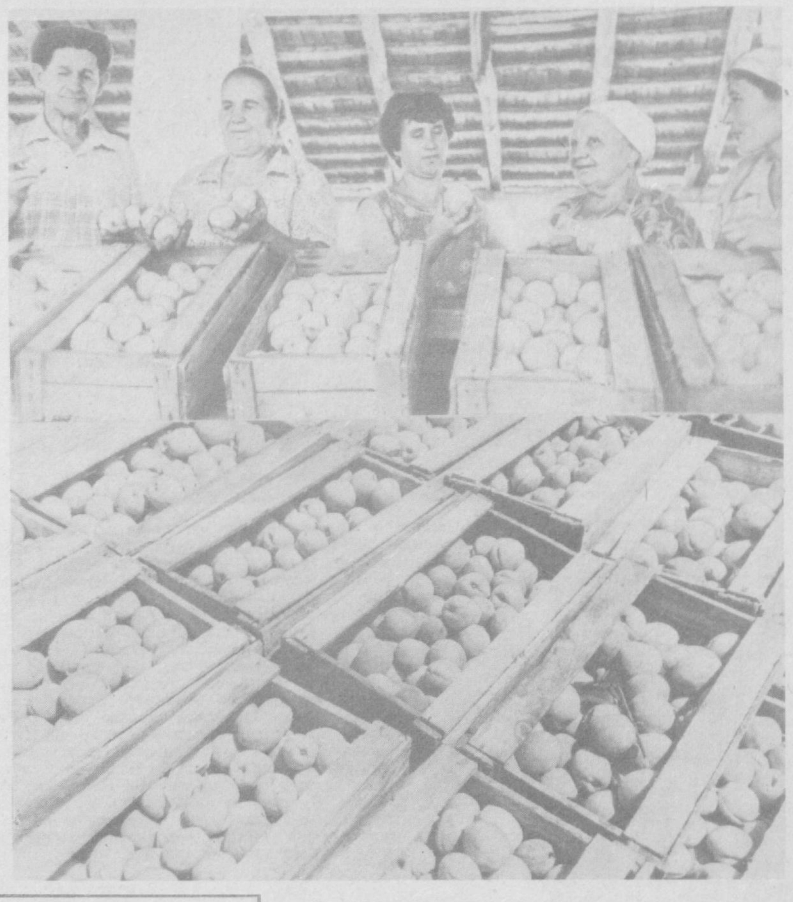

Янгийўл районидаги У. Юсупов номли агросаноат бирлашмасига қарашли «Янгийўл» совхози боғларида пишиб етилган меваларни пешма-пеш териб, тайёрлов пунктларига жўнатиш ишлари намунали уюштирилган. Коллективлар ўртасидаги ўзаро меҳнат беллашувида Тўхтасин Раҳмонов бошлиқ бригада аъзолари пешқадамлик қилишяпти.

Суратда: бригада аъзоларидан (чапдан) Э. Меметов, А. Велиева, Н. Қодирова, В. Антошченко ва О. Маматқуловалар янги терилган шафтолини жўнатиш олдидан сараламоқдалар.

Х. Мирзакаримов фотолари.

БАҲАМ КЎРАМИЗ

Серқуёш ўлкамизда ғарқ пишиқчилик. Кўркам боғларимизда, чексиз далаларимизда мева-сабзавот айни етилган. Дўстлик, биродарлик анъаналарига содиқ қолган областимиз кооператорлари ана шу етилган мева-сабзавотлардан қардош республикалардаги дўстларимиз дастурхонига жўнатмоқдалар.

Шу вақтгача Ватанимиз пойтахти Москва, қардош республикалар, Узоқ Шарқ, БАМга 95 минг тоннадан ортиқ сабзавот, 4600 тонна картошка юборилди. Бундан ташқари 800 тоннадан ортиқ ширин-шакар мевалар ҳам дўстларимиз диёрига жўнатилди.

Агар ўтган йили юборилаётган қишлоқ хўжалик неъматларининг 85—86 проценти стандарт ҳисобида қабул қилинган бўлса, бу йил эса кўрсаткич 92—95 процентни ташкил этмоқда. Демак, область кооператорлари қишлоқ хўжалик маҳсулотларини йиғиш, жўнатишда унинг сифатига катта аҳамият бермоқдалар. Бу ишда Тошкент, Оржоникидзе, Бўстонлиқ райони тайёрловчилари айниқса намуна бўлмоқдалар.

Б. СОЛИҲОВ.

ИЗЛАНИШДА

ҲАЁТИМИЗДА ҳалол тер тўкиб бутун турмушимизни, онгу тафаккуримизни улуғвор мақсадлар асосида ўзгартириш учун курашаётган қаҳрамонлар билан бирга чўпчакни ҳақиқат деб, ўзни ҳам, ўзгаларни ҳам бунга ишонтиришга ҳаракат қилаётган, амалда эмас фақат тилда қаҳрамонликлар кўрсатаётган, «чўққиларни забт этяпмиз», дея айюҳаннос солаётган кимсалар ҳам биз билан ёнма-ён яшамоқда. Атрофда рўй бераётган воқеаларга фаол аралашиб, ижтимоий-маънавий тараққиётга таъсир ўтказиш борасида-чи? Оддий кузатувчи бўлиб эмас, балки курашчи бўлиб яшаш, меҳнат қилиш жабҳасида-чи? Ҳаётимизда учраб турадиган баъзи бир иллатларга қарши тобора авж олдирилаётган шиддатли тўқнашувлар майдонида-чи?

Ёзувчи Тоҳир Маликнинг **«Чорраҳада қолган одамлар»** қиссаси («Шарқ юлдузи», 1982 й., 8, 9, 10-сонлар) қаҳрамонларидан бири Сабоҳиддин шунга ўхшаш жумбоқларга дуч келади. У ўзининг онгли ҳаётини ниҳоятда ҳалол, мард инсон тарзида бошлагани алоҳида таъкидланади: у акасининг хотини — янгасини йўлдан урган Маъмур бойваччани пичоқлаб ўлдиради, поймол қилинган муҳаббат учун ўч олади. Буни ўзига хос мардлик деб тақдирлаш мумкин, бироқ айни чоқда одам ўлдиргани учун Сабоҳиддин жазоланиши ҳам керак. Ана шу ерда акаси ўртага чиқиб, укасининг айбини ўз гарданига олади ва Сибирга бадарға қилинади. Пировардида, Сабоҳиддин жазодан қутилади-ю, лекин бундан кейин унинг ҳаётида азоб-уқубатларнинг кети узилмайди. Ахир, у акаси эмас, аслида ўзи қотил эканини ошкора эътироф этолмагани учун ҳам, акаси фидойилик қилиб ноҳақ жазоланганини очиқ айтолмагани учун ҳам азоб чекиб, ўз ёғида ўзи қоврилади. Лекин бунинг ўзинигина мудҳиш фожиа деб бўлмайди. Сабоҳиддин ўзини-ўзи алдаб, ҳақиқатнинг юзига тик қарай олмасдан иккиюзламачилик билан яшашга, фаол курашчи бўлиб эмас, балки ҳаёт оқимига қарши боролмайдиган ожиз, лоқайд кузатувчи бўлиб, фақат жонини сақлаб юришга, аблаҳ ва мунофиқлар билан бирга кунини ўтказишга кўниккандан кейин мудҳиш фожиа бошланади. Буни эътиқодсизлик фожиаси, дейиш мумкин. Негаки, Сабоҳиддин энди ўз орзу-истаги билан эмас, ўзгалар ихтиёри билан яшашга мажбур бўлади, ҳақиқатни англаб етмасдан босмачилар сафида юриб, диндан ва қандайдир илоҳий кучлардан марҳамат кутади. У виждон даъвати билан бойваччани ўлдирган эди, аммо бу қотиллик учун жавоб бериш лозимлигини тушунгандан кейин нима қилишини билмасдан ўзини йўқотиб қўяди. Нимага ишониб, нимага суяниш, нима учун курашиш зарурлигини тушуниб етмайди. Ёзувчи шунга диққатимизни жалб этадики, Сабоҳиддин қалбининг қаерларидадир Сибирда большевистик ғояларни ўзлаштириб олиб, Ўзбекистонда Совет ҳокимиятини ҳимоя қилаётган акасининг ҳақ эканлигини сезади. Ҳокимиятни халқ бошқарганда бахт-саодат барқарор бўлишини ҳис этади, аммо диндан, илоҳий кучлардан умидини узолмайди. Йўқ, Сабоҳиддин ўз жонини бутунлай дин йўлига ҳам тиколмайди, айни чоқда янги турмуш қураётганлар сафига ҳам қўшилолмайди. Алоҳида таъкидлаб туриладики, у ҳақиқатан ҳам «ҳаётнинг чорраҳаси»да қолган, борадиган аниқ манзилини билмайди, инсон юксак эътиқод эгаси бўлиб, барча куч-қудрати ва имкониятларини шу эътиқодга сарфламаса ўзининг нималарга қодир эканлигини кўрсатолмайди, деган фикрни идрок этолмайди.

ИККИ ҚИССА ТАҲЛИЛИ

Тоҳир Малик воқеалар ривожини ижтимоий тараққиёт мантиқига мувофиқлаштириб тасвирлайди. Сабоҳиддин ҳам ўзига, ҳам қариндош-уруғларига (акасининг ҳалокатигагина эмас, балки онаси, синглиси турмушини заҳарлашга сабабчи бўлади) ҳам бир қанча ҳалол, бироқ ҳақиқатни тополмай адашганларнинг маънавий таназзулига имкон яратиб берган бўлиб чиқади. Йўқ. Сабоҳиддин онгли равишда ҳеч кимни ҳалокатга бошламайди, бироқ унинг эътиқодсизлиги мудҳиш фожиага олиб келади. Бу фожиани ёритиш орқали ёзувчи маслаксизликни фош этиб, эл-юрт манфаати йўлига жонини тиккан фидойиларни улуғлайди. Айниқса, инсон қалбидан чиққан соф туйғулар, гўзал ҳислар, ҳалол юрак мавжлари муттасил равишда онгу тафаккурга «пайвандланиб» турмаса, дил билан тил бир-биридан ажратиб қўйилса даҳшатли ҳолатга учрашимиз муқаррардир, деган фикрга алоҳида урғу берилади ва бу фикрнинг ҳаёт учун қанчалик муҳим аҳамиятини кўрсатиш мақсадида Тоҳир Малик қиссага афсонавий-фантастик сайёрани олиб киради. Дарвоқе, «Чорраҳада қолган одамлар»дан бири Сабоҳиддин бўлиб, у реал воқелик вакили, иккинчиси Рҳақ — хаёлий олам, фантастик дунё вакили тарзида ҳаракат қилади.

Реал воқелик билан хаёлий фантастик дунё бирбирлари билан узвий боғланиб кетади. Бири иккинчисини тўлдиради, лекин ҳар иккала дунё ҳаётини барча зиддиятлари билан очиб беришга сафарбар этилган қаҳрамонларнинг аксарияти фақат баъзи ўринлардагина ўзига хос такрорланмас хусусиятлари билан ажралиб турадиган жонли одамлардай ҳаракат қилади.

Чунки уларнинг хатти-ҳаракат ва кечинмалари кўпинча баён этилади, холос. Бунинг устига Сабоҳиддин — Девона билан Рҳақнинг ички дунёсида рўй берган ўзгариш ва тўқнашувларнинг натижасини кўрамизу, уларнинг қандай бошланиб, қандай давом этгани, нималар билан якунлангани тадқиқ этилмайди.

Худди шунга ўхшаш камчиликлар бир қанча фазилатлари билан ажралиб турадиган **«Бир кўча, бир кеча»** қиссасининг ҳам («Ёшлик», 1982, 3-сон) бадиий қудратини анча сусайтириб, унинг баркамол асар даражасига кўтарилишига монелик қилган.

Ҳа, «Бир кўча, бир кеча» қиссасини адабиётимизда жиддий воқеа бўладиган асар даражасига кўтарилган, деб бўлмайди, айни пайтда унда кишини ўйлантирадиган муҳим ижтимоий-маънавий муаммолар қаламга олинганини инкор этиш мумкин эмас. Аввало, бу қиссада ҳеч қандай афсонавий-фантастик воқеалар қатлами йўқ. Унда нималар қаламга олинса, барчаси бир кўча-ю бир кечада бўлиб ўтади.

Қисса олтита ҳикоядан ташкил топган. Биринчи ҳикояда қаҳрамон тарбияни қаттиққўллик билан олиб борсанг, фарзанд келажакда чин инсон, ҳақиқий қаҳрамон, ҳатто олим бўлиб етишади, деб ўғлини ўз ихтиёри билан яшашга йўл қўймайди. Иккинчисидаги қаҳрамон — мактаб ўқитувчиси нима учун талабаларимдан бири ҳалол, фаол, курашчан бўлса, бошқа бири ўғри, муттаҳам, порахўрга айланиб қолади, деган муаммо устида бош қотиради. Учинчисидаги қаҳрамон — ҳалол ва гўзал жувон ота измига бўйсуниб турмушга чиққани, эри эса пул, бойликка муккасидан тушиб, маънавий қашшоқлик қаърига чўкиб бораётгани қаламга олинади. Тўртинчисида опа, ака, укаларнинг нуқул ўз оилалари, бола-чақалари билан ўралашиб қолиб, бир-бирларидан бегоналашгани сўзланади, бешинчисида, бир-бирини жон-дилдан севган ёш келин-куёвга келиннинг онаси зуғум ўтказиб, ёш оилага раҳна солаётгани кўрсатилади, олтинчисида эса фарзандларининг меҳридан баҳраманд бўлолмаётган чол-кампир ҳасрати баён этилади.

Қаранг-а, бир қиссага олти ҳикоя жамланган, аммо уларда олти эмас ўн бешдан ортиқ қаҳрамонлар ҳаракат қилади! Бу қаҳрамонларнинг кўпчилиги халқ манфаатини кўзлаган одам камол топишини билади, ҳаётнинг барча жабҳаларида адолат ва ҳақиқат тантанаси учун авж олдирилаётган кураш орқали иллатларга зарба берилишини яхши тушунади.

«Бир кўча, бир кеча»нинг қаҳрамонлари иллатларни кўриб-билибгина қолмасдан, уларнинг келиб чиқиш сабабларидан ҳам хабардор, бироқ ўз эътиқодларининг тантанасини таъминлаш учун ўзларида бор имкониятлардан тўла фойдаланмайдилар. Оқибатда иллатлар фош этилмайди, ёмон ва порахўр шахсларга нафратлар ёғдириш билан чекланилади, холос. Ўша олтита ҳикояда ҳаракат қиладиган ўн бешдан ортиқ қаҳрамонлардан фақат баъзи бирлари ўзларига хос хусусиятлари билан ажралиб турадиган жонли одамлардай яшайдилар, бошқалари эса асар ғоясини ифодалайдиган воситалар сифатида майдонга чиқадилар-да, маънавий сабоқ берадиган тўлақонли образ даражасига кўтарилмайдилар. Чунки қиссада баёнчилик ҳукмронлик қилади, таъсирчан тасвирни кам учратамиз. Бундан ташқари, қиссадаги олтита ҳикоя бир-бири билан фақат вақт (воқеа бир кечада юз беради), макон (бир кўчада бўлиб ўтади) билан боғланган, лекин улар жуда аниқ ғоявий-бадиий мақсадга мувофиқ ягона асарга — бир қиссага шу жанр талаблари асосида уюшганини сезиш мушкул.

Агар қиссаларни алоҳида китоб ҳолида нашр этиш жараёнида бу мулоҳазалар ҳисобга олиниб, ҳар иккала қиссадаги қаҳрамонларнинг руҳий-маънавий оламидаги ички тўқнашувлар янада чуқурроқ ёритилса, адабиётимизда жиддий воқеа бўлиб қоладиган асарлар яратилармиди, деб ўйлайман. Лекин ҳозирги ҳолида ҳам ҳар иккала қисса, айниқса, «Чорраҳада қолган одамлар» бугунги ўзбек адабиётининг тараққиётини белгилайдиган ғоявий-бадиий жиҳатдан салмоқли асарларга ҳамоҳангдир. Тоҳир Маликнинг янги асарлари, хусусан, «Чорраҳада қолган одамлар» давримизнинг ғоят мураккаб маънавий-ахлоқий муаммолари ҳақида ўйга толдиради, ҳар жиҳатдан ўсиб-униб, замонамизга муносиб кишилар бўлиб етишимиз учун ҳар хил шакл-кўринишларда намоён бўлаётган иллатларга қарши аёвсиз кураш олиб боришга даъват этади.

Н. ХУДОЙБЕРГАНОВ,
филология фанлари доктори.

Жаҳон янгиликлари

Ю. В. АНДРОПОВ НУТҚЛАРИ ВА МАҚОЛАЛАРИ ТЎПЛАМИ ВЕНГЕР ТИЛИДА

БУДАПЕШТ, 8 август. (ТАСС). «Кошут» сиёсий адабиёт нашриёти КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси Ю. В. Андроповнинг «Тинчлик учун, социализм учун» сарлавҳали нутқлари, мақолалари ва суҳбатлари тўпламини венгер тилида босмадан чиқарди.

Тўпламда, деб таъкидлайди ВСИПнинг Марказий органи «Непсабадшаг» газетаси, Совет Иттифоқининг, социалистик ҳамдўстлик мамлакатларининг, бутун инсониятнинг диққат марказида турган проблемалар ҳар томонлама ёритилади. Аввало тинчликни сақлаб қолиш, халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракат бирлигини мустаҳкамлаш, халқлар фаровонлигини ошириш ана шу проблемалар жумласидандир. Китобга киритилган материаллар сермазмун ва равшан бўлиб, кенг китобхонлар оммасига мўлжалланган, проблемалар амалий тарзда ва конкрет анализ қилинган. Тинчликни таъминлаш вазифаси ҳукуматлар ва ҳукмрон синфларнинггина иши бўлиб қолмай, шу билан бирга бутун инсониятнинг ҳам иши бўлиб қолиши керак, деган фикр барча нутқлар ва мақолаларга хос хусусиятдир. Қуролланиш пойгаси эмас, балки тинч бунёдкорлик меҳнати халқларнинг ишончли келажагини гарантиялайди.

Ю. В. Андроповнинг нутқлари, мақолаларида ва суҳбатларида деб уқтиради газета, комил ишонч ва осойишталик сезилиб турибди, айни вақтда улар хатоларга нисбатан муросасизлик, камчиликларни бартараф этишга ва мавжуд резервларни қидириб топишга интилиш руҳи билан суғорилгандир. Совет раҳбарининг нутқлари ва мақолаларида хўжалик қурилиши масалаларига катта эътибор берилган. Тўпламда СССР халқ хўжалигининг жўшқин ривожланиши ва унинг истиқболлари кўрсатилган, ҳозирги замон проблемалари реалистик таҳлил қилинган, қийинчиликлар ҳамда уларнинг объектив ва субъектив сабаблари очиб кўрсатилган. Пировардида «Непсабадшаг» газетаси қуйидагиларни ёзади: Ю. В. Андропов нутқлари, мақолалари ва суҳбатлари тўплами, проблемаларни ҳал этишнинг унда олға сурилган методлари, назарий ва амалий хулосалар социализм қураётган мамлакатларга ва ижтимоий тараққиёт барча кучларига муҳим ёрдам беради.

ГВАТЕМАЛАДА ҲАРБИЙ ТЎНТАРИШ

НЬЮ-ЙОРК. Америка ахборот агентликларининг хабарларига кўра, Гватемалада яна бир ҳарбий тўнтариш бўлди. Генерал Риос Монтт президент лавозимидан туширилганлиги тўғрисида Қуролли Кучлар қўмондонлигининг хабари радио орқали эшиттирилди. Ҳозиргача мудофаа министри лавозимини эгаллаб турган генерал Оскар Умберто Мехиа президент лавозимини эгаллади. Гватемала армиясининг қисмлари мамлакат пойтахтининг барча стратегик муҳим пунктларини назорат қилиб турибди.

АП агентлигининг уқтириб ўтишича, генерал Мехиа Гондурасдан қайтиб келганидан икки кун ўтганидан кейин шу тўнтариш юз берган. Генерал у ерда Гондурас Қуролли Кучлари қўмондони генерал Густаво Альварес Мартинес ва Сальвадор Мудофаа ва Давлат хавфсизлиги министри генерал Карлос Видес Касаново билан музокаралар олиб борган эди.

(ТАСС).

РЕВОЛЮЦИЯНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШГА ШАЙ

КОБУЛ, 8 август. (ТАСС). Ғазна вилоятининг оқсоқоллари, қабила бошлиқлари ва таниқли руҳонийларидан 500 дан ортиқ киши бу ерда бўлиб ўтган қабилалараро жирға (йиғилиш)да иштирок этди. Улар халқаро империализм ва регионал реакция АДРга қарши авж олдирган эълон қилинмаган уруш сабабли вилоят ичкарисида хавфсизликни таъминлаш масалаларини муҳокама қилдилар.

Гур ва Варда вилоятларининг уездларида ҳам ваколатли жирғалар бўлиб ўтди. Мазкур вилоятларда истиқомат қилувчи қабилаларнинг бошлиқлари ва оқсоқоллари ташқаридан Афғонистон территориясига суқилиб кираётган босмачи гуруҳларга қарши курашда АДР революцион партияси ва ҳукуматига бутун чоралар билан кўмаклашамиз, деб ваъда бердилар.

Афғонистон пойтахтида марказий Нуристон (мамлакатнинг шарқий ва шарқи-шимолий қисми) қабилаларининг оқсоқоллари, қабила бошлиқлари, миллатлар вакиллари иштирокида жирға бўлиб ўтди. Жирға қатнашчилари АДР революцион маъмурлари ўтказаётган сиёсатни қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор қилдилар ҳамда апрель революцияси ва афғон халқи ғалабаларини ҳимоя этишга шай турганликларини айтдилар.

Жирғада АДР элатлари ва қабилалари ишлари масалалари билан шуғулланувчи министр Сулаймон Лойиқ нутқ сўзлади.

ЎЗБОШИМЧАЛИККА ЧЕК ҚЎЙИЛСИН

БАЙРУТ, 8 август. (ТАСС). Ливаннинг Исроил қўшинлари босиб олган жанубий қисмида ялпи забастовкалар давом этмоқда. Кеча Тир, Сайда шаҳарлари, Жибшит, Ансар, Заутар, Кфар-Тибнит, Кфар-Руммана қишлоқлари ва бошқа кўп жойларда ватанпарвар ташкилотларнинг чақириғи билан Ливан территорияларининг бир йилдан ортиқ оккупация қилиб турилишига қарши норозилик намойишлари бўлиб ўтди. Аҳоли исроиллик босқинчиларнинг бебошлигига чек қўйилсин, Ансар қамоқ лагеридаги маҳбуслар ва мамлакатнинг жанубидаги маҳаллий мусулмон ташкилотларининг қамоққа олинган раҳбарлари озод қилинсин, деб талаб этди.

Ливан ватанпарварлари ўтган куни исроиллик босқинчиларга бир неча бор муваффақиятли ҳужум қилдилар. Масалан, улар Шуэйфатда Исроил позициясини гранатомётлардан ўққа тутдилар. Байрут атрофидаги Хадас районида Исроилнинг ҳарбий постига ҳужум қилинди.

Босқинчилар ва уларнинг агентлари кейинги бир неча кун ичида мамлакатнинг кўп районларида террорни кучайтирдилар. Кеча Баалбек шаҳар бозори районида автомашина портлатилди. Ана шу ваҳшиёна ҳуруж натижасида 33 киши ўлди, 133 киши жароҳатланди. Бир неча кун илгари Триполи шаҳрида кучли портлаш бўлди. Бу ерда 20 киши ўлди ва 70 га яқин киши жароҳатланди. Ўтган ҳафтада портлашлар натижасида Байрут аҳолиси ўртасида қурбонлар бор.

Ливаннинг таниқли сиёсий арбоби, мамлакатнинг собиқ бош министри Р. Караме Триполида нутқ сўзлаб, Ливанда тинч аҳолига қарши бошланган террор кампаниясини АҚШ ва Исроил қўллаб-қувватламоқда, деди.

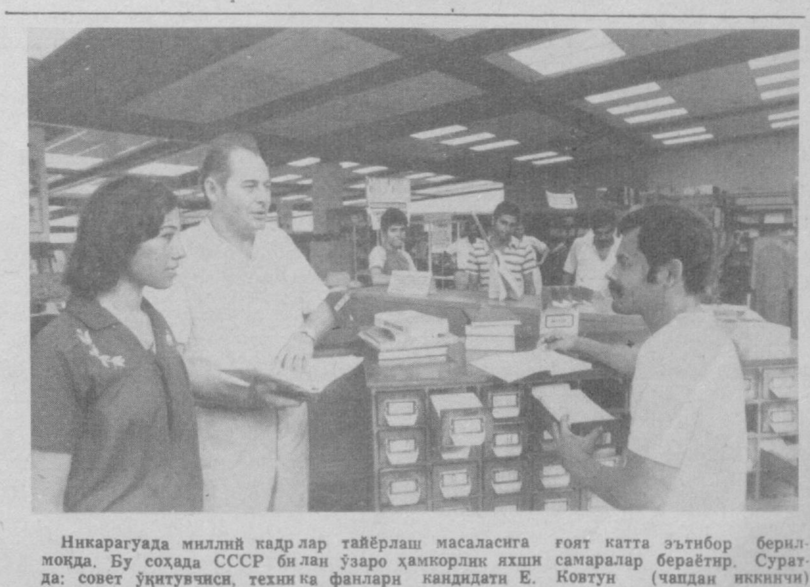

Никарагуада миллий кадрлар тайёрлаш масаласига ғоят катта эътибор берилмоқда. Бу соҳада СССР билан ўзаро ҳамкорлик яхши самаралар бераётир. Суратда: совет ўқитувчиси, техника фанлари кандидати Е. Ковтун (чапдан иккинчи) Никарагуа миллий автоном университети кутубхонасида. Г. Надеждин фотоси.

(ТАСС).

ОБЛАСТИМИЗ ШАҲАРЛАРИ БЎЙЛАБ

БУГУНГИ ЧИРЧИҚ

ФОТОРЕПОРТАЖ

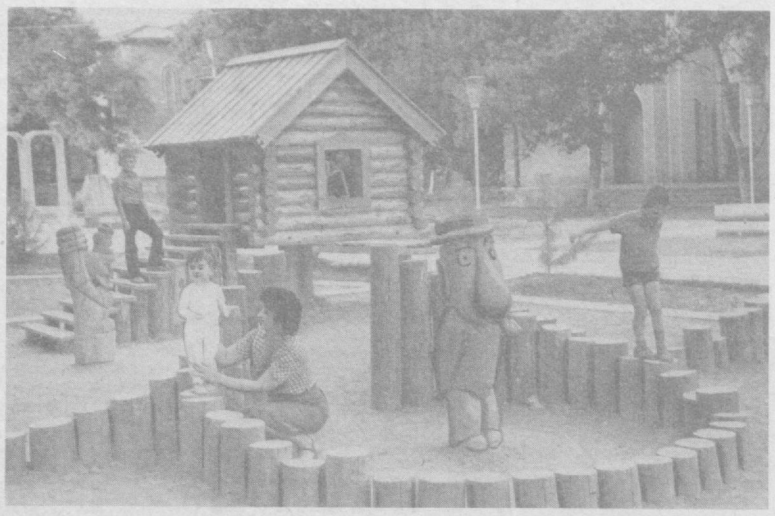

Чирчиқ — областимизнинг энг гўзал ва навқирон шаҳарларидан бири. У йил сайин кўркамлашиб, ободонлашиб, чирой очиб бормоқда. Коммунистик меҳнат, юксак маданият ва намунали жамоат тартиби ўрнатилган шаҳар номини олиш учун курашаётган Чирчиққа бугун барча ҳавас билан боқмоқда. Суратларда: шаҳар ижроия комитети биносининг кўриниши; шаҳарга кираверишдаги Мангу олов ҳамда ёдгорлик (юқорида ўнгда) Улуғ Ватан уруши йилларида жон фидо қилган чирчиқликлар хотирасини абадийлаштириб турибди; Ўзбекистон қийин эрийдиган ўтга чидамли металлар комбинати профилакториясида ишчи-хизматчилар соғлиғини сақлаш учун барча шарт-шароитлар яратилган; пастдаги суратда сиз кўриб турган шифокорлар ана шу комбинат ишчи-хизматчилар соғлиғини муҳофаза қилишади; В. И. Ленин кўчаси бўйлаб ташкил этилган болалар хиёбони «Эртаклар дунёси» деб аталади. Бу ерда кичкинтойлар халқ эртаклари қаҳрамонлари билан учрашадилар. Марказдаги «Болалар дунёси» магазини сотилаётган маҳсулотлар ассортиментининг кенглиги билан ажралиб туради.

В. Портнов фотолари.

ЯНГИ ШЕЪРЛАР

ҚЎШИҚ

Ватан, сенга янги қўшиқ айтаман,
Улуғ Партиямни қўшиб айтаман.
Бир қўшиққи, минг қўшиқдан
қайтаман,
Сўзлари асримиз шитобидандир,
Партиям съездлари китобидандир.

Кичкина тарихга қўшиб салобат,
Узукка кўз бўлар беш йиллик, албат,
Партия даҳосидан олам саломат,
Бул қўшиқ—коммунист
арбобидандир.
Партиям съездлари китобидандир.

Бор экан тақдирда бизга бахтдан
тахт,
Ватандош, кел бирга шимирайлик
бахт,
Омон бўлсин Ватан, Партия,
пойтахт,
Бу толе—давроннинг хитобидандир,
Партиям съездлари китобидандир.

Ғолибмиз, меҳмонга тўкин дастурхон,
Халқларга ҳабибмиз, кўнгиллар
шодмон.
Хоҳласак, фалакдан қурурмиз ошён,
Ақлимиз—Лениннинг ҳар бобидандир,
Партиям съездлари китобидандир.

Малик ЭГАМОВ.

ВАТАН МЕҲРИ

Лочин юксак этмасди
парвоз,
Бўлмаганда толмас
қаноти.
Чин инсонлар яшармиди
соз,
Бўлмаганда орзу, ижоди.
Улжасини топмасди
бургут,
Бўлмаганда ғанимга
қаҳри.
Кўкка одам учмасди
хушнуд,
Бўлмаганда самонинг
фахри,
Бўлмаганда элу-юрт
меҳри.
* * *
Ватан, қудратинг ўлчамам
фақат,
Улкану бепоён кенглигинг
билан.
Бойлигинг оламга
тенглиги билан.
Ватан, қудратинг ўлчагум
фақат,
Меҳнату ижодда парвози
баланд
Лочин йигитларинг
мардлиги билан.

ЧИРОҚ

Кўчам узра порлаб
кечалар,
Дилга меҳр тараб
кечалар,
Йўлчиларни чорлаб
кечалар,
Ироқларга нур сочиб
оппоқ,
Эшигим устида ёнади
чироқ.
Яхшиларга очиқ дарвоза,
Исботи шу — чироқ
овоза.
Оқ дастурхон мунтазир
тоза,
Ироқларга нур сочиб
оппоқ,
Эшигим устида ёнади
чироқ.
Дўст-хумморлар азиз
меҳмоним,
Дўсти борлар азиз
меҳмоним,
Дўстга зорлар азиз
меҳмоним,
Ироқларга нур сочиб
оппоқ,
Эшигим устида ёнади
чироқ.
Қўл кўксимда, келинг,
мардона,
Уйим оддий, қалбим—
кошона.
Ғанимларга, аммо,
ғамхона,
Ироқларга нур сочиб
оппоқ,
Эшигим устида ёнади
чироқ.
Зиё — офтоб машъали
асли,
Субҳидамнинг варҳали
асли,
Биродарлик ҳайкали асли,
Ироқларга нур сочиб
оппоқ,
Эшигим устида ёнади
чироқ.

Абдулҳай НОСИРОВ.

ТЎРТЛИКЛАР

Ҳаромга қўл урган охир бўлар хор:
Бебурду шарманда, қапшоқ ва беор.
Ундайни ҳаётнинг ўзи тозалар,
Энг оғир касалга этиб гирифтор.
* * *
Иста, хоҳ истама, ҳаёт оқади,
Кимга ёқмас кимга жуда ёқади.
Нодонга бағри тор, донога чексиз,
Оқилга доимо кулиб боқади.
* * *
Танамда дардим бор, давоси сенсан.
Куррамнинг энг тоза ҳавоси сенсан.
Зулфингнинг ҳар тори—дилкаш
мусиқа,
Жаъми Зуҳроларнинг зуҳроси
сенсан.
* * *
Юртим — ифтихорим, Партиям —
раҳбар,
Халқ меҳри ҳамиша қалбимда яшар.
Фарзандлик бурчимда, йигит
кучимда,
Чўлни гуллатмоқлик ҳислари тошар.

Расулжон ЮНУСАЛИЕВ.

ЁНҒИНДАН САҚЛАНИНГ

ТЕЛЕВИЗОР ҚАРОВСИЗ ҚОЛМАСИН

Телевизор деярли ҳар бир хонадонда бор. Чунки у бизнинг давримизда энг зарур рўзғор анжомларидан бирига айланиб қолган. Сўзсиз, телевизор барчамизга яхши кайфият бахш этади, бўш вақтимизни кўнгилли ва мазмунли ўтишига хизмат қилади.

Лекин шу ўринда киши хаёлига фавқулодда бир савол келади: ҳамиша ҳам шундайми? Афсуски, бу саволга «ҳа» деб жавоб бериб бўлмайди. Масалан, пойтахтдаги 1-Қорасув массивидаги 47-уйнинг 49-квартирасида истиқомат қилувчи Беловлар хонадонида шу йилнинг 14 июнь куни телевизор қувонч ўрнига ташвиш келтирди. Гап шундаки, «Янтарь-714» телевизоридан қисқа туташув натижасида ўт чиқиб кетди. Натижада телевизор ва уй буюмлари ёнди. Шундай кўнгилсизлик ана шу массивдаги 19-а уйнинг 6 квартирасида яшовчи Набиевлар оиласида ҳам содир бўлди. Кузатувлар телевизордан чиқадиган ёнғиннинг 49 проценти шанба ва якшанба кунлари соат 20 дан 23 гача содир бўлаётганлигини кўрсатмоқда. Ёнғин сабаблари деярли бир хил: телевизордан фойдаланиш қоидасига риоя қилмаслик.

Айрим кишилар телевизор сотиб олгач, ундан фойдаланиш қоидаларини ўрганишни шарт деб билмайдилар. Унга оддий рўзғор буюми сифатида қарайдилар. Бунинг натижасида аппарат белгиланган муддатидан анча илгари ишдан чиқади, содир бўладиган қисқа туташувлар эса ёмон оқибатларга олиб келиши мумкин.

Кейинги вақтларда конструктор ва мутахассислар телевизор қисмларини ўтга чидамли материаллардан ясаб, тўғри қилмоқдалар. Лекин бу телевизордан чиқадиган ёнғин эҳтимолини камайтираётгани йўқ. Чунки бу хилдаги ёнғиннинг аксарияти телевизор эгаларининг эътиборсизлиги туфайлигина содир бўлаётир.

Масалан, биз оддий электр дазмолига катта эътибор билан қараймиз. Ёниб қолган дазмолни ташлаб хонадан чиқиб кетмаймиз. Қани эди, биз телевизорга ҳам ана шундай эътиборли бўлсак! Кўпчилик ишлаб турган аппаратни ҳамиша назорат қилиш шарт эмас деб билади. Ваҳоланки, телевизорнинг электр дазмолга нисбатан бирмунча мураккаблиги барчамизга аён.

Телевизордан чиқадиган ёнғиннинг сабабларидан яна бири унинг хонага нотўғри ўрнатилишидир. Ҳозир кўпчилик хонадонларда аппаратни мебель секцияларидан бирига ўрнатиш одат тусига кирган. Бунда аппарат ички қисмида ҳавонинг ҳаракатланиши бузилади. Шунингдек, телевизор устини турли ёпинчиқлар билан безаш ҳам кўнгилсиз оқибатларга олиб келиши мумкин.

...Кечқурун одатдаги юмушларни тугатиб, «зангори экран» қаршисига ўтирасиз. Телевизорни ёқишдан олдин ундан фойдаланиш қоидаларини яна бир бор эслаб қўйинг. Шундагина тасодифан содир бўладиган кўнгилсиз ҳодисанинг олдини олган бўласиз.

Э. НОРГИТОВ,
Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг ёнғиндан сақлаш бошқармаси бошлиғи.

А. АВЕРЬЯНОВ,
Тошкент шаҳар «Зангори экран» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош инженери.

СПОРТ

● ЕНГИЛ АТЛЕТИКА. Хельсинкидаги Олимпиада стадионида жаҳоннинг 159 мамлакатининг байроқлари ҳилпираб турипти. Ўтган якшанба куни бу ерда енгил атлетика бўйича биринчи жаҳон чемпионати очилди. Жаҳоннинг кучли спортчилари енгил атлетика турлари бўйича мусобақаларни бошлаб юбордилар.

Стартга чиққанлар орасида областимиз вакиллари ҳам бор. Жумладан, СССР халқлари VIII Спартакиадасининг ғолиби, чирчиқлик Александр Харлов 400 метрга тўсиқлар оша югуришнинг саралаш баҳсини юқори савияда ўтказди. У энди медаллар учун курашни давом эттиради.

МУСОБАҚАЛАР, УЧРАШУВЛАР

● ЧИМ УСТИДА ХОККЕЙ. Мамлакат чемпионатининг олий лигасида иштирок этаётган Коммунистик районидаги «Политотдел» колхозининг хоккейчи қизлари кейинги учрашувларни бироз суст ўтказдилар. Натижада жадвални бошқариб келаётган қизларимиз учинчи ўринга тушиб қолдилар. Қуйида «Политотдел» командасининг кейинги учрашувлари натижалари билан таништирамиз: «Колос» (Борисполь) — «Политотдел» — 1:3, 2:0; «Андижанка» — «Политотдел» — 2:0, 0:2; «Таурас» (Шяуляй) — «Политотдел» — 1:1, 0:0.

Командаларнинг турнир жадвалидаги ўринлари қуйидагича:

Командалар	Ў	Т	О
СКИФ (Москва)	18	47—17	28
«Колос»	18	36—17	26
«Политотдел»	18	18—20	20
«Крилья Советов» (Москва)	18	18—16	19
«Связист» (Баку)	16	13—10	18
«Таурас»	18	18—22	17
«Связист» (Олмаота)	16	15—21	13
ГТУ (Горький)	18	12—28	13
«Спартак» (Москва обл.)	18	19—20	11
«Андижанка»	18	11—36	11

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

Реклама ва эълонлар

«ТАШКЕНТВОДСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ ЎҚУВ КОМБИНАТИ

1983 ўқув йилига қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

МАШИНИСТ-ЭКСКАВАТОРЧИ, БУЛЬДОЗЕРЧИЛАР.

8—10 синф ҳажмида маълумотли, ёши 18 дан 35 ёшгача бўлганлар қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 6 ой.

Ўқувчилар ўқиш даврида 76 сўм миқдорида стипендия, бепул ётоқхона ва махсус кийим-бош билан таъминланади.

Ўқишни тамомлаганлар «Ташкентводстрой» трестининг қурилиш ташкилотларига доимий ишга юбориладн.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ариза, маълумоти ҳақида ҳужжат (асл нусхаси), турар жойидан справка, иш жойидан ёки мактабдан характеристика, 286-формадаги медицина справкаси, 4 дона фотосурат (3х4 см. ҳажмида), таржимаи ҳоли, паспорт.

Ўқиш группа тўлганда бошланади.

Дарслар ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Мурожаат учун адрес: Пискент райони, «Тошкент денгизи» посёлкаси, чап қирғоқ.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

Тошкент шаҳридаги 228-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИГА қуйидаги мутахассисликлар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мастер ёрдамчилари (тўқув ва йигирув машиналари бўйича), слесарь КИП ва автоматика ва контроль-ўлчов асбоблари бўйича слесарь, электромонтёрлар, слесарь-сантехниклар, слесарь ремонтчилар, қурувчи дурадгорлар (паркетчилар), бўёқчи-сувоқчилар, токарлар, совутиш аппаратлари бўйича слесарлар.

Ўқиш муддати 6 ой ва 1 йилдан 3 йилгача.

Билим юртига 8—10 синф ҳажмида маълумотга эга бўлган 15 ва ундан катта ёшдаги йигит-қизлар қабул қилинадилар.

Ўқишга 3 йиллик группаларга қабул қилинганлар кийим-кечак, 3 маҳал иссиқ овқат ҳамда ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент маош билан таъминланадилар ва танлаган мутахассисликлари бўйича диплом билан тўлиқ ўрта маълумотга эга бўладилар.

Ўқишга бир йиллик группаларга қабул қилинганлар 70 сўм стипендия ва ишлаб чиқариш практикаси даврида 50 процент маошини оладилар.

Ўқиш ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

Ўқишни аъло битирган ўқувчиларга ўрта ва олий ўқув юртларига кириб ўқишни давом эттиришлари учун йўлланма берилади.

Билим юртида ўқувчилар учун ҳар хил тўгараклар: спорт тўгараги, фото тўгараги, халқ чолғу ансамбли ва вокал-чолғу ансамбллари ташкил этилган.

Ўқиш 1 сентябрдан бошланади.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, маълумоти ҳақида шаҳодатнома, соғлиғи тўғрисидаги справка, турар жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см.), ариза, таржимаи ҳоли.

Ҳужжатлар эрталаб соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов райони, Собир Раҳимов кўчаси, 313-уй. 2, 7-троллейбуслар, 105, 107, 108, 125-автобусларнинг «Красноармейская» бекати).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

9 СЕНТЯБРДАН БОШЛАБ «БЎЙСУНДИРИШ» (АЁЛ ЙИРТҚИЧЛАР ОРАСИДА) АТТРАКЦИОНИ БИЛАН ЯНГИ МАВСУМ ОЧИЛАДИ

Ўргатувчи — Марина ЗАПАШНАЯ.

Бутун кеча давомида саҳнада масхарабозларнинг чиқишлари.

Томошалар — соат 19.30 да, шанба кунлари — 16.00 ва 19.30 да, якшанба кунлари эса — 13.00, 16.00 ва 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.
Касса соат 10.00 дан 20.00 гача ишлайди.
Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.
Справкалар учун телефон 44-35-91.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МТ-I. 9.00 — «Время». 9.40 — «Биз билан бирга, худди биздек, биздан ҳам яхшироқ бажар». 10.40 — Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати Ю. Дранга чалади. 11.00 — Мультфильм. 11.10 — «Саёҳатчилар клуби». 12.10 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильмлар. 16.10 — «Звездочёт». Тележурнал. 16.50 — «Кит ва мушук». Мультфильм. 17.00 — Болалар учун фильм. «Сен ҳеч қачон қадам қўймайдиган ўрмон». 18.10 — С. Прокофьев. Еттинчи соната. РСФСРда хизмат кўрсатган артист Н. Петров ижросида. 18.30—«Горнчилар, қаердасиз!». 19.15 — «Дунё воқеалари». 19.30 — Мультфильм. 19.50 — «Сиз яратган боғ». 20.20 — «Сароб». Уч серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия. 21.30 — «Время». 22.00 — «Ядровий устунлик хомҳаёл». Дискуссия. 23.00 — «Дунё воқеалари». 23.25 — Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати.

МТ-II. 9.00 — Эрталабки гимнастика. 9.20 — Илмий-оммабоп фильмлар. 10.00 — «Командир». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 2-серия. 11.15 — «Некрасов лирикаси». 12.00 — «Ота-оналар, Сизлар учун». 12.30 — Немис тили. 13.00 — Болалар учун фильм. «Мономахнинг қалпоғи». 14.05 — «Сенинг ленинча кутубхонанг». 14.50 — Телевизион ҳужжатли фильм. 15.15 — «Биз колхозда қоламиз». 16.00 — «Мордва тупроғи тароналари». 16.25 ва 18.30 — Янгиликлар. 18.50 — Телевизион ҳужжатли фильм. 19.05 —В. Токарева. «Можаевга дефицит». Телевизион спектакль. 20.00 — Енгил атлетика бўйича жаҳон чемпионати. 20.30 — «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар». 20.45—Концерт. 21.30 — «Время». 22.00 — «Командир». Олти серияли телевизион бадиий фильм. 3-серия. 23.15 — «Лапарлар, термалар, хонишлар».

ЎзТВ-I. 12.35 — Ҳужжатли фильм. 12.55 — «Шашмақом». Фильм-концерт. 14.00 — «Саҳна санъати усталари». 14.55—«Сиҳат-саломатлик». 18.30 — «Келажакка интилган шаҳар» 19.00 — «Ахборот». 19.15 — Ҳужжатли фильм. 19.30 — Футбол бўйича СССР чемпионати. «Пахтакор» — «Зенит» (Ленинград). Танаффус пайтида — «Ахборот». 21.15 — «Юксалиш». Телефильм. 21.30 — «Время». 22.00 — «Чорвачилик — зарбдор фронт». 22.20—«Беайб». Бадиий фильм. 23.45 — Янгиликлар.

ЎзТВ-II. 9.00—16.30 — МТ-II. 18.15 — «Касблар ҳақида ҳикоялар». 18.45 — Телевизион фильм. 19.15 — Классик куй саҳифалари. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — «Волга узра елканлар». Телевизион фильм. 20.30 — «Москва таътиллари». Телевизион спектакль. 1-серия. 21.30 — МТ-II.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент—П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.

Р—02068. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. Б—1659. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12